PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 199 KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 25, 1937, TORONTO, ONT METAI VI

VISADA SUVIENYTOS PASTANGOS DUODA GERUS REZULTATUS

LIUWIG [illegible]ENN—Tarptautinių brigadų vir[illegible]ininkas. Jis atvyksta Kanadon. Toronte kalbės lapkričio 30, M[illegible]assay Hall. Montreale kalbės gruodžio 2 ir 3 dienomis. Jo t[illegible]ema: "Kas laimės Ispanijos k[illegible]rą ir kada."

DARBININKŲ KANDIDATAI LAIMĖJO REGINOJ IR MOOSE JAW

Gavo Didelį Skaičių Balsų ir Kituose Miestuose

REGINA, Sask., Lapkričio 23.—Veikdami suvienytai darbininkų ir vidurinės klasės rinkikai į Reginos municipalitetą rekordine dauguma išrinko savo atstovus ir sumušė konservativiškų partijų kandidatūras.

A. C. E. Ellison, kurį rėmė Savivaldybinė Darbininkų Asociacija, amatų unijos, C.C.F., Komunistų Partija ir progresyviai liberalai, buvo išrinktas 11,202 balsais, o jo oponentas konservativiškų partijų kandidatas Black gavo tik 2,722 balsu.

Šale miesto majoro išrinkti penki darbininkiški aldermanai, o keturi reakcininkų sumušti, bet ir šiems iki išrinkimo trūko tik po keletą šimtų balsų. Tokiu būdu Reginos miesto rinkimai darbininkams miesto valdyboje užtikrino ant dviejų metų daugumą.

Darbininkų vadai patenkinančiai pažymi, kad toki laimėjimai atsiekti per progresyvių žmonių vienybę ir kviečia ją išlaikyti.

Moose Jaw mieste progresyvių darbininkų kandidatai irgi visu 100 nuošimčių laimėjo. Čia darbininkų unijos, C.C.F., Socialinio Kredito Partija, Komunistų Partija ir progresyviai liberalai į rinkimus ėjo suvienytu frontu po savivaldybinės progresyvinės sąjungos vardu. Užtai gavo puikius rezultatus: išrinko savo majorą ir penkis aldermanus.

Saskatoon mieste tapo perrinktas darbininkų kandidatas Hunter, o kiti irgi gavo daug balsų. Reakciniai kandidatai atmušti.

Studentai Pasisakė Prieš Duplessio Įstatymą

WINNIPEG, Lapkričio 23.—Manitobos universitete iškilo didelis judėjimas prieš uždarymą francūzų progresyvio laikraščio Clarte.

Studentai išleido peticiją, kurioj reikalauja, kad Duplessis skubiai panaikintų reakcinį įstatymą. Po peticija pasirašė virš 400 studentų ir 30 fakultete narių.

Prieš "padlock" griežtai išstojo ir buvęs vyriausias Winnipego teisėjas, dabar Manitobos parlamento narys Stubbs. Jis vakar parlamente pareiškė sekančiai: "Mes laipsniškai vystomės į policininkų valstybę viso kontinento papėde, prieš visas demokratiškas tradicijas. Padėtis tampa rimta ir ją gali atitaisyti tik anti-fašistiniai nusistačiusių žmonių suvienytas frontas."

Kanados Lietuviai Sveikina Ispanijos Kovotojus

Prieš paduodant laikraštį į spaudą gavau nuo draugo P. Paliliūno Ispanijos kovotojams kalėdinių dovanų nupirkimui $94, kuriuos sukėlė winnipegiečiai. Torontiečių, lethbridgiečių, timminsiečių ir kitų kolonijų suaukuotų pinigų pridaviau Mackenzie-Papineau batal i j o n o draugų komitetui $91.70. Iš Montrealo gavę apie $116.00. Tad Kanados lietuviai kalėdinėms dovanoms suaukavo apie $300.

Iš šios sumos bus sudaryta ekstra siuntiniai septyniems lietuviams kovojantiems, o kiti pinigai eis kitų tautų kovotojų paramai, taipgi padengimui pasiuntimo išlaidų.

M. Guoba

Duplessis Nepajėgia Sulaikyt Francūzų Laikraščio

MONTREAL.—Nors prieš dvi sąvaites Duplessio užsiundyta policija ant francūzų progresyvaus laikraščio raštinės durų užkabino 25 centų vertės spyną ir davė įsakymą, kad be metų laiko niekas tenai neturi teisės įeiti, vistiek praeitos sąvaitės gale Montrealo gatvėse ir vėl pasirodė Clarte. Ir dar namažai —25,000.

Laikraščio vyriausiam antgalvyje buvo atspausdinta: "Domės Duplesiui: Niekas—niekada—nepajėgs nuslopinti Clarte, darbininkų teisių ir žmonių laisvės gynėjo."

Nazių Spauda Užtylėjo Apie Nobelio Dovaną

BERLYNAS. — Vokietijos spauda visiškai užtylėjo apie praeitos sąvaitės gale paskyrimą Nobelio dovanos angliškam lordui ir tarptautinės kampanijos už taiką vedėjui Viskontui Ceciliui.

Praeitais metais Nobelio dovaną gavo Karolis Ossietzky, Vokietijos pacifistų vadas ir žymus rašytojas, kuris nuo įsigalėjimo fašizmo yra kalinamas. Šie paskyrimai Nobelio dovanos už taiką veikėjams nazius ant tiek įerzino, kad jie paskelbė, kad ateityje jie neims Nobelio dovanos, nežiūrint už kokius darbus ji būtų skiriama.

Šiuo laiku Viskontas Cecilius randasi New Yorke ir pageidauja, kad ant Japonijos būtų uždėta embargo.

Duktė Gelbsti Streikieriam, Tėvas Išsižada Jos

NEW YORK, Lapkričio 23.—Nathan Warshaw, tokio paties vardo kompanijos savininkas, šiandien įpuolė į baisią desperaciją ir pasiryžęs viską pražudyti, nes popierio darbininkai pikietuoja jo dirbtuvę Brooklyne, o jo duktė, Mrs. Ana Cushing, duoda patarimus. Mat ji yra architektų, inžinierių, chemistų ir technikų federacijos patarėja prie C.I.O., kas paliečia ir tėvo dirbtuvę. Dar kas tėvui baisiausia, tai pati duktė paaukavo $20 į streikierių fondą.

Tėvas rėkia, kad ji neturėjo teisės tai daryti. Jis, esą, nepriešingas unijizmui, bet priešingas, kam tie darbininkai moka unijines duokles.

Laikraščių reporteriams samdytojas nesavu balsu suriko, kad duktė yra komunistė, ji išsimokinus komunizmo mokykloje, o jis prieš komunizmą kovoje esąs pasiryžęs atiduoti savo piktąjį kraują ir mėsą, todel jis visai jos išsižada.

Po visą Sovietų Sąjungą dabar eina prisirengimas prie Vyriausio Sovieto rinkimų. Susirinkimai vyksta fabrikuose ir darbininkų kliubuose bei kolektyvuose. Čia vaizdas iš vieno tokio susirinkimo Maskvoje, viename darbininkų kliube. Diskusuoja kandidatų tinkamumą. Rinkimai įvyks gruodžio 12.

Lord'o Halifaxo Pasitarimai Su Hitleriu Laikomi Paslapty

PRANEŠIMĄ DAVĖ TIKTAI KARALIUI IR MINISTERIAM

Anglija Veikiausiai Duos Laisvę Hitleriui

LONDONAS, Anglija, Lapkričio 23.—Vakar vėlai vakare sugrįžo iš Berlyno Anglijos stambiųjų kapitalistų pasiuntinys, lordas Viskontas Halifaksas, ir šiandien buvo priimtas paties karaliaus, kam raportavo pasikalbėjimą su Hitleriu. Vėliau karalius turėjo pasitarimą su Privy Taryba ir ministerių kabinetu, kur dalyvavo ir Halifaksas, tačiau apie pasikalbėjimą su Hitleriu šiandien Anglija ir pasaulis dar nieko nežino. Mat raportas buvo visiškai tylus; vietoj kalbėti, kiekvienam ministeriui į rankas buvo įteikta po vieną kopiją raporto ir viskas palaikyta didžiausioj slaptybėj, net ministerių vyresniems sekretoriams neleista susipažinti, ką kalbėjosi su Hitleriu stambiojo kapitalo pasiuntinys. Rytoj tuo klausimu pasitars ministerių kabinetas. Manoma, kad bus labai svarbus pasitarimas.

Nežiūrint šios paslapties, Anglijos spauda jau rašo apie tų pasitarimų rezultatus. Sako vyriausiais klausimais buvo leidimas veikti vokiškajam "anshluss," kuris siekia surišti Vokietija su Austrija ekonominiais ir politiniais ryšiais. Toliau davimas užsienio vokiečių mažumoms autonomijos, ypatingai Čekoslovakijoje.

Sulyg šio punkto Hitleris visiškai užvaldytų ne tik Klaipėdos kraštą, Čekoslovakijoj esamus plotus, bet ir abi šalis. Austrijoj manoma pravesti plebiscitą. Spėjama, kad Halifaksas ant to sutiko. Jei taip, tai Hitleriui atpalaiduota rankos iš vidaus pulti mažąsias tautas, kartu ir Lietuvą.

Neužmiršta pasikalbėti ir apie grąžinimą Vokietijai Didžiojo karo laiku atimtų kolonijų, apie galutiną panaikinimą Versailles sutarties ir vyriausia to paragrafo, kuris užpuolikui nusako sankcijas. Žodžiu, Anglijos kapitalistų pasiuntinio pasitarimai su Hitleriu užtraukė ant viso pasaulio tirštesnius karo debesius.

MADRID.—Praeito šeštadienio naktį fašistų orlaiviai bebombarduodami Alicante užmušė 33 žmones, iš jų 16 vaikų, vieną ką tik užgimusį drauge su motina.

Getulio Vargas—Brazilijos prezidentas, kuris įvedė fašistinę diktatūrą.

SOVIETŲ RŪMAI SUIMS DAUGYBĘ MEDŽIAGOS

MASKVA.—Čionai statomieji Sovietų rūmai suims milžinišką daugybę įvairios statybinės medžiagos. Įvairios technikos priemonės sparčiai dirba jos pagaminimui. Apskaitliuojama, kad šiam didžiausiam pasaulyje pastatui reikės virš 600,000 ketvirtainių metrų marmuro ir granito, kas reiškia dešimtį kartų daugiau, negu į New Yorko didžiausį dangorėžį sudėta kalkių. Viena pusė šio granito ir mamuro bus įdėta vidaus pagražinimui.

Japonijos Social Demokratai Nuėjo Pas Fašistus

NANKING, Kinija.—Kinijos laikraštis Hotsi praneša, kad Japonijos social-demokratiška Shaikai Taishuto partija laike laikyto savo metinio kongreso praeitą sąvaitę net "108 nuošimčiais pasuko iš reformizmo į fašizmą."

Partijos vadams pavyko perkeisti nekuriuos programos punktus. Vienas punktas skambėjo sekančiai: "Partija kovoja už valstiečių ir darbininkų gerovę, gina jų gyvenimo teises ir vaduojasi proletariato pasiliuosavimo per kapitalizmo sunaikinimą obalsiu." Dabar tas punktas pakeistas sekamai:

"Partija, ant Japonijos valstybės pagrindo, stato Japonijos kultūros vystymo obalsį. Partija stovi už planingą industriją ir gyvenimo stabilizavimą ant perorganizuoto kapitalizmo."

Japonijos social-demokratų partija parėmė stambiuosius Japonijos žemvaldžius ir dabartiniam kare prieš Kinijos žmones.

UŽDARYS PENKIS VOKIETIJOS KONSULATUS

MASKVA. — Sovietų Sąjungos valdžia paskelbė, kad padarius susitarimą su Vokietijos valdžia del sulyginimo abiejų valstybių konsulatų skaičiaus.

Sulyg to susitarimo bus uždaryti Vokietijos konsulatai Leningrade, Tiflise, Kharkove, Vladivostoke ir Odesoj.

Matomai, darbininkiška valdžia nepageidauja naziškų konsulatų, kurie dažnai atlikinėja šnipų pareigas, ir palieka tik tokį skaičių, kokį Sovietai turi Vokietijoje.

MONTREALO TROCKISTŲ VADAI TARNAUJA FAŠISTUI DUPLESSIUI KAIPO POLICININKAI

DALYVAVO PUOLIME ANT MODERNIŠKO KNYGYNO IR KITUR

Tai Tokia Trockistų "Revoliucinė Linija"

MONTREAL, Lapkričio 22.—Užpuolime ant darbininkų moderniško knygyno dalyvavo ir du Kvebeko provincijos trockistų vadai: Gaston Pilon ir Rene Pelletier. Tačiau ne kaipo liūdininkai, ar stebėtojai, bet kaipo provinciniai policininkai—apsivilkę palicininkų uniformomis.

Šių tipų istorija yra lagai juoda. Juodu visuomet kalbėjo prieš Sovietų Sąjungą, Komunistų Partiją ir pagelba Francijos trockistų nurodymų stengėsi kairėjančius francūzus pastatyti ant trockistinės linijos. Savo niekšiškumui užmaskuoti naudojo kairiąsias frazes ir nudavė "kovingais revoliucionieriais."

Pilon, nebūdamas Komunistų Partijos nariu, naudojo jos vardą ir provokavo katalikus, kad su ja neužmegstų ryšių. Vėliau už vagystes papuolė kalėjiman. Iš ten jį išėmė kunigas Archange, kurį katalikų hierarchija paskyrius vesti prieškomunistinei propagandai. Tas kunigas trockistų vadą davarė iki policininko vietos.

Pelletier buvo Komunistų Partijos nariu, bet už organizavimą teroristinių grupių buvo išmestas. Dabar irgi pasirodė policininko uniformoje.

ČIANG KAI-ŠEKAS SAKO, KAD KINIJA NEUŽKARIAUNAMA

NANKING, Lapkričio 23. — Militarinis Kinijos vadas, generolas Čiang Kai-šekas, Amerikos laikraštininkams pareiškė, kad kinai kariausią prieš japonus kol jie bus išvyti iš Kinijos, nes Kinija esanti neužkariaunama.

Kvebeko Policija Užpuldinėja ir Unijistų Namus

MONTREAL. — Praeitos sąvaitės gale Duplessio užsiundyta policija užpuolė ir dviejų unijos vadų namus: Belangerio ir Couturierio.

Belangeris yra vadas geležies, plieno ir blekės darbininkų suvienytos unijos, o Couturieris mėsininkų unijos vadas.

Trades and Labor Congress sekretorius Talon sako, kad šiuos užpuolimus nieku daugiau negalima skaityti, kaip pradėjimu atakų ant organizuotų darbininkų. Pas Couturierį nieko nerado, o pas Belangerį, nesant jam namie policija įsiveržė į jo namą ir užgrobė iš 91 tomo susidedantį naminį knygynėlį.

Nežiūrint daugelio protestų, Duplessis sako varysiąs užrakinimo kampaniją iki "sunaikinsiąs komunizmą."

Francijos Reakcionieriai Sugauti Besirengiant Ginkluotam Sukilimui

Francijos Fašistų Vadas **De La Rokas.** Jis aktyviai dalyvauja reakcionierių sąmoksluose nuversti liaudies valdžią.

PLANAVO NUVERSTI LIAUDIES VALDŽIĄ IR ĮSTEIGTI MONARCHIJĄ

Policija Rado Daugybę Ginklų

PARYŽIUS, Francija, Lapkričio 22. — Policija paskelbė, kad tardo kontraktorių Edmondą Volle, kuris pabudavojo netoli vilos Noisy-le-Ses amunicijos sandėlius, kuriuose praeitą šeštadienį policija rado daugybę amunicijos. Kontraktorius ginasi, kad neturėjęs nieko bendro su fašistine "cagoulardų" organizacija. Taipgi suareštavo vieną stambų tekstilės fabrikantą.

Laike praeito šeštadienio didžiojo užpuolimo ant fašistų Francijos policija visoje šalyje padarė apie 450 kratų, kurios padalintos į 150 serijų. Viename slaptame fašistų sandelyje rado 45 vokiškus kulkosvaidžius, 134 šautuvus, 20,000 šovinių ir krūvas kitokios amunicijos. Visi ginklai ultra-moderniški ir buvo paslėpti senovinėse liekanose.

Sainte-Clare skersgatvyje policija rado keletą cementinių sklepų, kurie buvo pilni pripakuoti amunicijos, taipgi įtaisyta ligininėms ir kalėjimams patalpos.

Po viena prieglauda, kurioje apsigyvenę senesnio amžiaus senmergės, atrasta irgi daugybė sprogstamosios medžiagos. Jos ten gyveno per mėnesius ir nežinojo, kad miega ant didžiai sprogstamosios medžiagos, kuri būtų pajėgus į padanges išnešti visą namą. Požeminiai sandėliai aprūpinti garsiakalbiais, telefonais ir ginklais.

Netoli Vokietijos rubežiaus rasta virš 200 slaptų radio persiųstuvų, kas rodo, kad su Vokietijos naziais jie palaikė tamprius ryšius. Taipgi keletas amunicijos sandėlių savininkų laike kratos buvo Vokietijoje. Jų šeimų nariai teigė, kad išvykę Vengrijon arba kitur.

Prie garsiųjų Maginot fortifikacijų suimta šeši šnipai, kurie buvo susirišę su suokalbininkais ir Vokietijos agentais.

Toulouse mieste surado net 2,000 konspiratorių organizaciją. Visur rasta daugybė ginklų, amunicijos ir svarbių dokumentų.

Cagoulardų fašistinė organizacija susideda iš stambių Francijos kapitalistų ir tampriai susirišus su Vokietijos naziais. Ji turėjus padaryti perversmą ir įsteigti Francijoj fašistinę diktatūrą. Sukilimui vadovauti ir užimti valdžią turėjęs tūlas maršalas. Policija darbuojasi, tikėdamasi atrasti vyriausius fašistų siūlus ir juos galutinai išrauti iš Francijos.

Suradus fašistų ginklų sandėlius ir juos numaskavus, šiandien su savo propaganda pasirodė Belgijoj gyvenantis de Guise grafas, kuris savo manifeste sakosi, jog jam priklausąs Francijos sostas ir jį turįs atkariauti. Prie to daduria, kad francūzai neleistų įsigalėti nei jokiai diktatūrai, o priimtų jo sostą, kuris Francijoj gražintų ramybę ir tvarką. Tuo pat kartu sako, kad nieko bendro neturįs ir su "cagoulardais."

Šis grafas praeitą šeštadienį atvyko iš Frankfurto, Vokietijos, į Šveicariją. Į čia iš Francijos suvažiavo daugybė rojalistų, tačiau Šveicarijos valdžia grafui įsakė greitai išsinešdinti į Belgiją.

Vsi faktai rodo, kad šio grafo pasirodymas su savo manifestu, kurį Paryžiuj ir kitur mėgino platinti "cagoulardai," yra padarytas sulyg Hitlerio ir Mussolinio direktyvų, nes per kratas policija numaskavo pirmesnę "politiką," tad dabar bando apeliuoti į tautą kitokiu būdu. Bet Liaudies Fronto laikraščiai nurodo, kad abu mėginimai nuo vienas kito nesiskiria ir yra Berlyno-Romos politikos dalis: Francijos fašistai rengėsi prie sukilimo, o Italijos fašistai ir Vokietijos naziai turėję juos parem[illegible] taip, kaip parėmė Ispanijos fašistus.

SUSTREIKAVO 975 MEDVILNĖS DARBININKAI

CORNWALL, Ont., Lapkričio 23.—Du Kanados medvilnės kompanijos malūnai visai sustojo, kada 35 iš 40 darbininkų pūkavimo departamente sulaikė savo mašinas ir nuėjo namo. Tokiu būdu su jais turėjo apleisti darbą 975 darbininkai ir užsidaryti visa produkcija.

Japonija Nesiliauja Provokavus Karą Su Sovietais

PEIPINGAS, Lapkričio 23.—Japonai deda visas pastangas begundydami vidurinės Mongolijos karius pult išlaukinę Mongoliją, su kuria Sovietų Sąjunga turi padarius savitarpinės pagelbos sutartį. Sako, kad su tuo norį patirti Sovietų rytų apsigynimo pajėgumą.

Sovietų Sąjungos ambasadorius Salvutsky įteikė Japonijos valdžiai griežtą protestą, kuriame pareiškia, kad generolo Araki paskelbimą, jog po užkariavimo Kinijos ji atsisuksianti "prieš komunizmo pavojų," supranta tiesioginiu šaukimu į karą.

Sovietų Raudonosios Armijos organas perspėja Japoniją, kad ji laikytų savo nagus nuošaliai nuo išlaukinės Monoglijos, o jeigu rizikuos, tai iššauks skubų susikirtimą su Sovietų Sąjunga ir turės susitikti su Raudonosios Armijos jėgomis.

KINAI REIKALAUJA IŠ BRUSELIO KONFERENCIJOS PAGELBOS

BRIUSELIS, Belgija, Lapkričio 23.—Po keliolikos dienų plepėjimų, Briuselio konferencija eina prie pabaigos, bet Kinijos delegatai dar vis reikalauja rezoliucijų pataisų, sulyg kurių tam tikros valstybės slaptai suteiktų pagelbą karo medžiagų pavidale. Galimai, ryt dieną tas pataisas konferencija bus priversta persvarstyti.

Vyriausi pataisų reikalavimai, tai suteikti Kinijai ginklų ir kreditų, o ant Japonijos uždėti ekonomines sankcijas. Kinijos delegacija dar vis tikisi, kad iš Anglijos, Francijos, Suvienytų Valstijų ir Sovietų Sąjungos būs galima gauti slaptą užtikrinimą.

MUSSOLINIO TEISMAS NUTEISĖ DU S.A.V. PILIEČIUS

MADRIDAS, Lapkričio 22.—Majorka saloje, kurioje randasi svarbi Italijos laivyno ir orlaivyno bazė, Palmos, iš italų karininkų susidedantis karinis teismas nuteisė dvidešimčia metų kalėjimo Suvienytų Valstijų pilietį Villa ir jo žmoną už simpatizavimą respulikoniškai valdžiai.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

KAS DAUGIAU TURTŲ TURI, TAS MAŽIAU MOKESČIŲ MOKA

Iš darbininkų aldermano Stewarto Smitho raporto matosi, kad Toronto mokesčiai taip sutvarkyti, kad kas daugiau turto turi, tas mažiau mokesčių moka. Pavyzdžiui, mažų namų savininkai moka po $2.50 nuo šimto dolerių. Sakysime, jei namas vertas kokių trijų tūkstančių dolerių, tai į metus reikia sumokėti $75.00 mokesčių. Gi gamybinės korporacijos moka tik po 75 centus nuo šimto dolerių. Daleiskime, kad viena kuri iš tų korporacijų turi bent šimto tūkstančių vertės įmonę, taipgi daro biznio bent už porą šimtų tūkstančių dolerių, tai ji mokesčių nedamoka $225,000. Graži dovana, ar ne? O kiek tokių dovanų gauna didesnės korporacijos?

Tai tik mažas pavyzdis, kaip maži savininkai yra skriaudžiami.

Stewartas Smithas reikalauja, kad maži namų savininkai, sakysime, kurių namai kainuoja iki $1,500, būtų nuo mokesčių visai paliuosuoti, o korporacijoms mokesčiai pakelti. Tai labai teisingas reikalavimas.

Labai gaila, kad negalima viso Stewarto Smitho raporto patalpinti. Tikrai interesingas dokumentas, rodantis, kiek yra galimybių palengvinimui darbo žmonių gyvenimo. Būtų labai gerai, kad Toronto lietuviai susirinktų į mitingą ir išklausytų kurio nors draugo pranešimo, kitaip sakant, atpasakojimo Smitho raporto iš jo darbų.

Smitho raportas rodo, kad jis turi būti išrinktas vėl. O prie jo dar kiti tokie darbo žmonių reikalų gynėjai. Keliese greičiau priverstų miesto tėvus pakrapštyti tuos, kurie daugiau turi, ir tokiu būdu pagerinti būvį darbo žmonių.

AR JAPONIJAI REIKALINGA NAUJŲ TERITORIJŲ IR KAM

Pereitą penktadienį, atidarant kongresą už taiką ir demokratiją, kalbėjo P. J. Jaffe, pagarsėjęs Suvienytų Valstijų žurnalistas, kuris lankėsi Tolymuose Rytuose ir gerai susipažino su tenai esamomis sąlygomis. Kalbėdamas apie Japonijos argumentus, statomus pateisinimui jos agresijos, štai ką pažymėjo:

Japonijos argumentai, kad jai reikalinga daugiau teritorijos delto, jog neturi kur dėti žmonių, Jaffe pažymėjo, neturi pamato. Užimtos teritorijos, Korėja ir Mandžūrija, dar pilnai neapgyventos. Už tai dabar ji naudoja kitą argumentą—kovą prieš komunizmą.

Ko Japonija siekia grobdama Kinijos teritorijas? Jos siekiai, kaip Jaffe pažymėjo, yra grynai imperialistiniai. Tą patvirtinanti Koreja. Tenai žmonės esą taip išnaudojami, taip persekiojami, kad tokio išnaudojimo ir persekiojimo niekur kitur nėra. Japonijos kapitalistai Korejos gyventojus verčia dirbti už pigiausį atlyginimą, kad pigiai pagaminti prekes ir paskui varyti kompeticiją su kitų šalių prekėmis. Tą pačią tvarką nori įvesti Mandžūrijoj, bet tenai dar sutinka didelį pasipriešinimą.

Jei Japonija užims daugiau teritorijos, tuomet ji galės būti nepriklausoma nuo kitų. Ji visko turės, išskiriant aliejų. Tokiu būdu, versdama darbininkus dirbti už bado algas, ji taip greitai išbudavos karišką industriją, taip greitai apsiginkluos, kad už keleto ar dešimties metų ji galės pulti ne tik Sovietų Sąjungą, o ir Suvienytas Valstijas.

Tai toks Japonijos siekis. Trumpai tariant, užkariauti visą pasaulį, o jei ne visą, tai nors tiek, kad ji paliktų dominuojanti jėga.

Visi taikos ir laisvės šalininkai turi stoti į kovą prieš Japonijos agresiją. O pirmuoju žingsniu turi būti boikotas japoniškų prekių.

TOKIUO KELIU EINANT FAŠIZMO NESULAIKYTI

Laikraščiai rašo, kad vienas CCF narys Sask. provincijoj, dar kandidatavęs į provincialį seimą laike provincialių rinkimų, nušovė du ar tris savo vaikus ir pats save. Mirdamas savo pačiai išsitarė, kad tą padaręs tikslu, kad jo vaikam ir jam pačiam netektų matyti fašizmo.

Žmogus buvo įsitikinęs, kad pavyks CCF kandidatams praeiti ir sudaryti CCF valdžią. Bet rinkimai sudaužė jo visas viltis. Jis puolė į nusivylimą, desperaciją. O kada Duplesis išstojo su fašistiniais žygiais Kvebeko provincijoj, jis visai persigando ir prasišalino iš gyvųjų tarpo.

Tas parodo, kiek vertas toks kovotojas, kuris stoja kovon neapsiginklavęs marksizmu. Jei jis būtų buvęs apsiginklavęs marksizmu, būtų supratęs, kaip fašizmas ateina ir kaip prieš jį kovoti.

Reikia pripažinti, kad yra daug tokių darbininkų, kurie, išvydę kokį nors darbininkų nepasisekimą, sakysime, nepasisekimą išrinkti darbininkiškus atstovus, ar ką nors kitokio, pavyzdžiui, užpuolimą ant darbininkų organizacijų, uždarymą laikraščių ir įstaigų,—įpuola į nusiminimą, pradeda manyti, kad jau viskas pralaimėta, kad jau fašizmas užkariavo. Tokie žmonės pradeda iškalno slapstytis nuo progresyvio judėjimo, kad fašizmas neįtartų.

Toks kelias neteisingas. Sykį nelaimėjai—dirbk dar daugiau, kad kitą kartą smūgį gautų reakcionieriai. Ir dabar, kada reakcija kelia savo nosį, ypatingai Kvebeko provincijoj, reikia ne nusiminti, ne dejuoti, kad fašizmo pavojus auga, bet mestis į aktyvų veikimą, kad tą spragą, kurią padarė fašizmas Kvebeko provincijoj, būtų galima užtaisyti.

LENKAI PAKĖLĖ LABAI SVARBŲ KLAUSIMĄ

Toronto miesto lenkai buvo pasiuntę delegaciją pas mokyklų komisiją su prašymu, kad Toronto miestas išlaikytų tautines mokyklas. Prieš tokį prašymą griežtai išstojo visi komisijos nariai, išskiriant John Weir, darbininkų atstovą. Girdi, kas atvyko gyventi Kanadoj, tas turi prisitaikyti prie Kanados sąlygų.

Toks priešinimasis tautinėms mokykloms yra grynai šovinistinis ir nenaudingas nei pačiai Kanadai. Jei valdžia išlaikytų tautines mokyklas, kuriose būtų dėstoma ir anglų kalba, mokiniai išmoktų tą patį, ką mokina visose mokyklose, o prie to dar ir tą kalbą, kokios tautos kalba būtų dėstoma. Bet tokių mokyklų buvimas daug arčiau surištų ateivius su šios šalies mokslo įstaigomis, net ir pačiu gyvenimu. Tokios mokyklos daug gelbėtų ir patiems tėvams, nes būtų galima turėti tokių mokytojų, kurie daug arčiau pažintų tos tautos žmones ir galėtų pagelbėti daugelyje klausimų.

Sovietų Sąjungoj tautinės mokyklos išlaikomos valdžios lėšomis. Tenai yra net ir aukštesnių tautinių mokyklų. Tačiau valdžia nejaučia jokio sunkumo. Priešingai, jai dar lengviau, nes ji gauna didesnę kooperaciją iš tėvų pusės. Čia, Kanadoj, tėvai negali kooperuoti su mokykla, nes joj naudojama jiems nesuprantama kalba.

Jei visos tautos rimtai šiuo klausimu susirūpintų ir darytų spaudimą į valdžią, galima būtų gauti rezultatus. Ypatingai jei miestų tarybose ir mokyklų komisijose būtų didelis skaičius progresyvių atstovų. O Kanadoj sveiko proto žmonių yra užtektinai, tik reikia pradėti darbą.

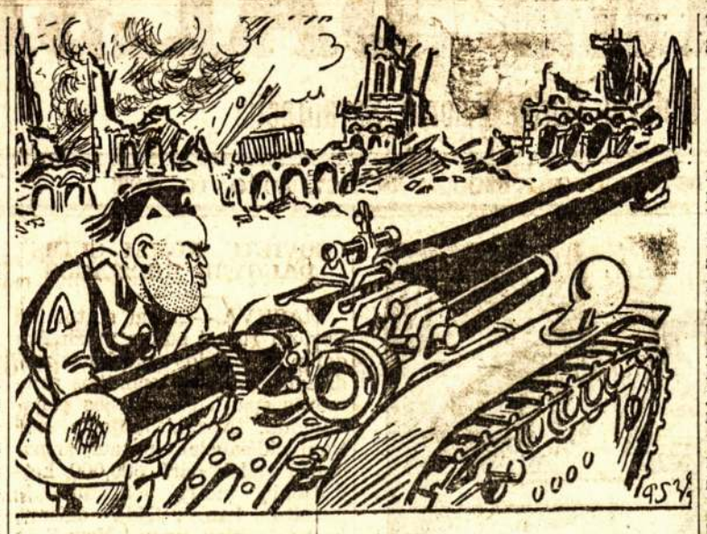

Sulyg nesenai Mussolinio išleisto patvarkymo, geležis gali būti naudojama tik ginklams.

Kodel Reikia Rinkti Tik Progresyvius Atstovus

Kadangi šiuo laiku Toronte ir kituose Kanados miestuose ir miesteliuose eina prisirengimas savivaldybiniams rinkimams, nebus pro šalį tarti kelis žodžius savivaldybinių rinkimų klausimu ir pažymėti, kodel taip svarbu darbuotis, kad būtų išrinkti progresyvūs žmonės.

Kodel Taip Svarbu Išrinkti Progresyvius Žmones

Kadangi per pastaruosius metus tai vienur, tai kitur į miestų tarybas buvo išrinkti keli komunistai ir kitų progresyvių pakraipų žmonės, per tuos žmones buvo galima daug dalykų sužinoti, kas dedasi miestų valdybų žinioje. Tie progresyvūs žmonės patėmyjo daug tokių dalykų, kurie rodo, kaip miestų tarybos mažai atydos kreipia į darbo žmonių reikalus. Štai keli faktai.

Kapitalistai turi daug susikaupusio kapitalo, bet neturi kur dėti. Už tai jie spiria miestų tarybas dirbti ką nors tokio, žinoma, naudingo kapitalistams. Toronte, pavyzdžiui, galime paimti užsimojimą tiesti kelią iš turčių distrikto į miesto centrą. Laimė, kad miesto valdyboj buvo draugas Stewartas Smithas, tai jis sukėlė peklą ir privertė miesto ponus susilaikyti. Jei ne jis, tai miesto valdyba būtų tą kelią budavojus. Pinigus būtų skolinus iš milijonierių. Paskui mokėjus jiems didelius nuošimčius. Sako to kelio nutiesimui būtų reikėję kelių milijonų. Vadinasi, kapitalistai būtų turėję keleriopą naudą: būtų turėję kelią ir nuošimčius už paskolintus pinigus. Kitas stambus pavyzdis, tai aerodromų statymas, nors jie nėra degančiu raikalu. Čia irgi reikia kelių milijonų dolerių. Aišku, juos skolins iš kapitalistų, kad paskui mokėti jiems nuošimčius.

O miesto tėvai vis rėkia, kad nėra pinigų lūšnų griovimui ir naujų namų statymui, padidinimui pašalpos.

Kitas taipgi labai svarbus klausimas, tai trustifikacija. Pastaruoju laiku įvairių produktų pristatymo kompanijos susiliejo į didelius trustus. Būdamos gerai organizuotos, aišku, gali kelti kainas ant maisto, ant anglių ir kitų gyvenimo reikmenų. Pienas yra geriausias pavyzdis.

Miestų valdybos prieš tuos trustus kovos neveda. Viena, tai dauguma tų valdybų narių yra dalininkais tų kompanijų ir trustų, o kita, tai labai susigyvenę su išnaudotojais. Nei vienas nenori nei piršto pakelti prieš trustus, nes jie yra geriausi trustų draugai.

Tokia padėtis, žinoma, veik visuose miestuose, kur tik miestų tarybose sėdi, kaip anglai sako, same old gang.

Norint tuos kapitalistus, kompanijas ir trustus suvaldyti, norint, kad miestų tarybos rūpintųsi netinkamų namų išnaikinimu ir naujų statymu, mokesčių sutvarkymu taip, kad kas gali daugiau mokėti daugiau ir mokėtų,—reikia, kad į miestų valdybas įeitų tokie žmonės, kurie galėtų ne tik tėmyti, kas tenai dedasi, o ir kovoti.

Kokių Žmonių Reikia Miestų Valdybose

Norint, kad įvyktų kokia nors permaina liaudies naudai, reikia išrinkti į miestų valdybas tokius žmones, kurie ne tik iš vardo progresyvūs, bet ir iš darbų—tokius, kurie būtų sugabūs iškelti viršun visus miestų tarybų darbus kapitalo naudai ir nurodyti, ką turi daryti, kad įvykdyti teisybę, kad pagerinti tų žmonių gyvenimą, kurie šiandien kenčia didžiausį vargą.

Tim Buck, vienintėlis progresyvus kandidatas į Toronto miesto kontrolierius.

Torontas, pavyzdžiui, miesto valdyboje turėjo Stewarthą Shitha. Teisybė, kad jis nepravedė savo įnešimų, jo įnešimus kapitalistiniai atstovai atmetė. Tačiau tie jo įnešimai šiandien kapitalistus varo į desperaciją. Dauguma tų miesto tėvų pripažįsta, kad tie įnešimai buvo praktiškiausi. Negali užginčyti. Už tai liaudis klausia juos, kodel gi atmetėt, jei jie praktiški? Atsakyti jie negali. Neturi jokių priežasčių pasiaiškinimui. Ką jie dabar daro, tai deda visas pastangas, kad Stewarthas būtų neišrinktas. Nes jie žino, kad jei jis bus išrinktas kitiems metams, nebus galima atmesti tų įnešimų, kuriuos jis pakartos. Atmetimas reikštų savęs sumušimą. Pereitais metais jie atmetė todel, kad manė jog žmonės nieko nežinos apie įnešimus. Bet dabar aiškėja, kaip jie negražiai pasielgė.

Na, o jei draugas Tim Buck būtų išrinktas į kontrolierius, kas tada būtų? Tim Buck ne tik tuo žymus, kad jis yra vadas viso progresyvaus judėjimo Kanadoj, bet ir tuo, kad jis sugabus, žino miesto reikalus, kaip savo penkis pirštus. Prieš jį išsisukinėti, kad negalima tą ar kitą reformą daryti, būtų visai negalima. Kapitalistiniai atstovai jaustųsi tikrai prie sienos pastatyti. Jie būtų priversti nusileisti ir dirbti del žmonių labo.

Ar Galima Juos Išrinkti

Šiandien ne naujiena išrinkti į miesto tarybą progresyvų žmogų. Veik visuose miestuose po vieną kitą buvo išrinkta. Žinoma, nereikia įsivaizdinti, kad bus lengva. Pirmiausia, reikia suprasti, kad reikia išrinkti ne po vieną, o po kelis, jei norime gauti geresnius rezultatus. Vien tik tas jau reikalauja daugiau darbo. Kita, reikia atminti, kad šiemet buržuazija dirbs dvigubai daugiau, kad sumušti darbininkų kandidatus. Ji mato, kad yra galima išrinkti jau ne po vieną, o po kelis, todel dės visas pastangas, kad nedaleisti. Tą reikia turėti atmintyje. Bet galima tą viską nugalėti ir išrinkti Tim Buck ir kitus, tik reikia dirbti.

Progresyviai darbininkai turi eiti pas visus balsuotojus ir aiškinti, kad, norint susilaukti kokių nors reformų, sumažinimo mokesčių ant mažų nuosavybių, pagerinimo pašalpos, lūšnų sugriovimo, reikia balsuoti už progresyvius kandidatus. Jei buržuazinių kandidatų melai bus tinkamai atmušti, tuomet progresyvūs kandidatai laimės.

Toronto Miesto Tarybos Rinkimų Svarba

Negalima sakyti, kad kituos miestuos savivaldybiniai rinkimai neturi svarbos. Jie svarbūs Vietiniai draugai turi darbuotis, kiek jėgos leidžia. Ypatingai svarbu ateiviams, kad būtų išrinkti progresyvūs atstovai, kurie gintų ateivių reikalus miestų valdybose. Mat pastaruoju laiku reakcionieriai pradėjo atakuoti ateivius, kad priversti juos pasiduoti fašistams, kurie nori panaudoti ateivius kovoje už fašizmą. Tačiau iš visų kitų miestų Torontas yra svarbiausias. Štai del kokių priežasčių.

Torontas yra, kaipo daugelis sako, kapitalo ir darbo tvirtovė. Čia yra daugiausia kapitalistų, kapitalistinių organizacijų centrų. Čia, taipgi, yra ir darbininkų judėjimo centrai. Čia geriausiai stovi unijos, čia išeina dauguma darbininkiškų laikraščių. Čia kandidatais yra Tim Buck ir kiti pasižymėję darbininkų vadai. Čia didžiausias susirėmimas tarp kapitalo ir progreso.

Tik įsivaizdinkite, kokį smūgį apturėtų kapitalistai, jei Tim Buck būtų išrinktas į kontrolierius? Ir labai galimas daiktas, kad jis bus išrinktas. Sąlygos geros. Jei darbininkai pasistengs, atmuš kapitalistų pastangas, visokius melus, raudoną baubą, kurį kapitalistai labai plačiai naudoja,—Tim Buck bus išrinktas. O jei jis bus išrinktas, jei prie jo bus išrinkti Smithas, Salsbergas, Conner, Weir ir kiti, ne tik Toronto kapitalistai pajus pilvo skaudėjimą, bet ir kitų miestų. Iš tokio stipro būrio progresyvių žmonių jiems išsisukti nebus galima. Turės pakrapštyti savo kišenes ir duoti daugiau lengvatų del darbo žmonių. O kai Toronto liaudis laimės geresnes gyvenimo sąlygas, tuomet ir kitų miestų žmonės pradės galvoti, kad reikia pasekti Torontą. Kapitalistai tą supranta ir deda visas jėgas Torontan, kad tik atsilaikyti.

Taigi, kaip matote, Toronto miesto valdybos rinkimai yra labai svarbūs. Per šiuos rinkimus įvyks didžiausias kapitalo ir darbo žmonių susirėmimas. Jei darbininkai tą supras ir dirbs taip, kaip nedirbo iki šiam laikui—jie laimės. Už tai visi į darbą nors paskutinėmis dienomis. Ypatingai ateiviams reikia sukrusti, nes ateiviai užtarėjus gali rasti tik progreso šalininkuose.

J. Yla

Kaip Eina Prisiruošimas Liaudies Balso Vajui

Tik Sąvaitė Laiko Beliko Iki Vajaus Pradžios

Su sekančiu jubiliejiniu numeriu oficialiai atidarome vajų. Prasideda didžioji darbymėte gavimui del Kanados lietuvių sąvaitraščio bent poros šimtų naujų skaitytojų ir sukėlimui bent $1,000 aukų.

Vajui viskas priruošta kaip reikia. Blankos aukoms ir prenumeratoms rinkti jau išsiuntinėtos rajonų sekretoriams, AL DLD kuopoms ir pavieniams darbuotojams. Nekurie udarninkai jau pradėjo darbuotis slaptai ir sekančiame numeryje juos pamatysite udarninkų sąraše. Nuo kitos sąvaitės įvesime udarninkų sąrašą ir jį palaikysime per visą vajų. Todel kviečiame visus draugus ir drauges stoti į darbuotojų sąrašą, užimti pirmas eiles ir išeiti laimėtojais.

Dovanos udarninkams yra skiriamos sekamai: pirmam udarninkui laikrodis, $10.00 vertės (moteriškas ar vyriškas, kokio bus pageidaujama); antram udarninkui didelis Boleslavo Alksnio paveikslas; trečiam—penkių dolerių vertės setas iš plunksnos ir paišelio. Jei udarninkai pageidaus, dovanos bus išmokėtos pinigais. Taipgi manome, kad rajonų ar kuopų komitetai skirs dovanas savo udarbininkams.

Rajonams Taipgi Yra Skiriama Dovana

Liaudies Balso administracija rengias užsakyti jubiliejinį trophy, kurį skirs tam rajonui, kuris geriausiai išpildys kvotą. Tas ženklas sekančiame vajuje turės tekti tam rajonui, kuris geriausia išpildys savo kvotą tuo laiku. Kaip matyti tarpe rajonų galės kiiti nemažas susikirtimas už įsigyjimą jubiliejinio garbės ženklo.

Trečio rajono sekretorius praneša, kad jau turėjo rajono komiteto susirinkimą. Išanalizavę kokia svarbią rolę lošia Kanados lietuvių laikraštis dabartiniu laiku, išsidirbę veikimui plana ir net $50.00 pasikėlę jiems siūlomą kvotą. Kaip pasirodo, trečias rajonas nejuokais ruošiasi vajui.

Pirmas ir antras rajonai taipgi smarkiai ruošiasi didžiajai darbymėtei.

Iš ketvirto rajono draugas P. Gaven rašo sekamai: "Laikraščio gyvavimo penkių metų sukaktuvių paminėjimui ir tinkamai Liaudies Balso vajaus pravedimui dedam visas pastangas. Taipgi ir kitus raginam, kad neatsiliktų nuo to darbo." Toliaus draugas rašo: "Nors esu sunkiai sužeistas ir guliu ligoninėj, bet vistiek stengsiuos pagelbėti draugams atlikti vajaus darbą. Tik tas blogai, kad negalėsiu aplankyti kitų kolonijų, kaip buvau manęs. Dar pora sąvaičių iki vajaus, tai kartais gal pasitaisysiu."

Iš drg. P. Gaven laiško gana aiškiai galima suprasti, kad draugai nejuokais pasirengę pasidarbuoti del vienintėlio Kanados lietuvių laikraščio.

Bus Išleistas Specialis Numeris

Kaip jau buvo rašyta, Liaudies Balso redakcija, apibudinimui penkių metų laikraščio gyvavimo sukaktuvių, rengiasi išleisti padidintą numerį. Gauta gana gražus skaičius pasveikinimų nuo įvairių organizacijų. Bet yra dar daug organizacijų, kurios nedavė jokio atsakymo. Nors laiko visai mažai beliko, bet jeigu atsiras tokių organizacijų, kurios nori pasveikinti, tad gali skubiai prisiųsti pasveikinimus, kad pasveikinimai tilptų jubiliejiniam numery.

Taipgi visos organizacijos ir pavieniai draugai ir draugės, kurie norėsite įsigyti daugiaus specialio numerio, skubiai siųskite užsakymus, pažymėdami, kiek kopijų pageidaujat.

L. B. Administracija

"Ignorantia Juris Non Excusat"—Nežinijimas Įstatymų Ne Pasiteisinimas

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Įstatymų Žinovo Advokato M. S. Millstone

R. B., Toronto.—Aš išrendavau krautuvę ant vienų metų. Ar reiks pranešti, jei aš norėsiu išeiti, kada kontraktas užsibaigs?

Atsakymas: Nereiks, jei kontrakte nepažymėta, jog turi duoti žinoti, jei ant kitų metų nepasiliksi. Jei pasiliksi ir ant toliau ir nedarysi naujo kontrakto, tuomet reiks pranešti už šešių mėnesių prieš išėjimą.

* * * * *

A. K. G., Hamilton.—Aš esu našlė su vienu vaiku, aštuonių metų amžiaus. Ar galiu gauti Mothers' Allowance (motinų pagelba) ir ką aš turiu daryti, kad gauti ją?

Atsakymas: Taip, turite teisę gauti mėnesinę pagelbą, sulyg Mothers' Allowance Acto. Kreipkitės į vietinį Mothers' Allowance komitetą, pas kurį gausite visus nurodymus, ką turite daryti.

* * * * *

B. G., Toronto.—Mano vyras pametė mane 10 metų atgal ir nuo to laiko aš nieko apie jį nežinau. Aš norėčiau apsivesti. Ar aš galiu tą daryti legaliai?

Atsakymas: Vien tik to fakto, kad jūsų vyras jus pametė, neužtenka gavimui divorso, kurį turite gauti pirm jūs galėsite vesti legaliai. Ontarijos įstatymai gali divorsą duoti tik tada, jei viena kuri nors pusė sulaužo vedybų priesaiką (adultary), o jei kas nelegaliai apsiveda, gali panaikinti vedybas. Tačiau, sulyg Kriminalio Kanados Įstatymo, jei moteris ar vyras vedasi su gerais tikslais ir nieko nežinodama-mas apie savo vyrą ar moterį daugiau ne septynis metus, paliuosuojamamas nuo pabaudos už bigamiją, jei antroji pusė atsišaukia.

* * * * *

A. M. L., Sudbury.—Gruodžio 10, 1937, man bus 70 metų. Aš norėčiau gauti seno amžiaus pensiją, nes aš neturiu kam užlaikyti mane. Ką aš turiu daryti, kad gauti tą pensiją?

Atsakymas: The Dominion Old Age Pensions Act duoda teises gauti seno amžiaus pensiją kiekvienam asmeniui, jei yra pilietis (British subject), pasiekęs 70 metų amžiaus, išgyvenęs Kanadoj 20 metų, išgyvenęs Ontarijos provincijoj penkis metus, ir pajamos, pridėjus maksimum pensiją ($240), neviršija $365.00 į metus, ir jei nėra pardavęs ar atidavęs jokio turto tikslu gauti pensiją. Jei vedęs ir abu neturi iš ko gyventi, gali abu gauti seno amžiaus pensiją. Kreipkis į vietinį Pensijų komitetą, kur gausi visus nurodymus, ką daryti.

* * * * *

A. M., Toronto.—Aš dirbau prie staliaus tris sąvaites, bet jis nenori man užmokėti už darbą, nors aš reikalavau net kelius kartus. Ar aš galiu išreikalauti atlyginimą už darbą? Kaip aš galiu priversti jį atsiteisti su manim?

Atsakymas: Jūs galite pranešti apie tokį jūsų samdytojo elgėsį Police Court raštinei, kuri randasi City Hall rūmuose. Policijos teismas pakvies samdytoją pasiaiškinimui, kodel jis nemoka jums algos. Jums reiks prirodyti, kaip ir paprastai esti teismuose. Jei jūs nenorite kreiptis prie policijos teismo, galite patiekti ieškinį sulyg Mechanics' Lien Acto, kurį svarstys mechanikų teismas. Jei norite, galite duoti skundą apygardos teismui išspręsti.

* * * * *

L. M. K., Toronto.—Aš gyvenu name, kaip mėnesinis rendauninkas. Namas reikalauja daug taisymo. Aš kelis kartus kreipiausi prie savininko, kad pataisytų, bet jis atsisako. Ar aš galiu priversti jį pataisyti?

Atsakymas: Jei sutartyje nėra nurodyta, kad savininkas privalo sutaisyti, jis gali netaisyti, tai jo valia. Tačiau, jei namas ant tiek blogas, kad gyventi pavojinga, jūs galite kreiptis prie sveikatos departamento, prašydamas patikrinti namo tinkamumą. Jei sveikatos departamentas ras, kad negalima gyventi netaisius, jis gali savininką priversti namą aptaisyti, remiantis miesto patvarkymais.

* * * * *

P. H., Hamilton.—Mano žmona pabėgo ir dabar gyvena su kitu Suvienytose Valstijose. Ar aš galiu gauti divorsą?

Atsakymas: Jei jūs galite prirodyti, kad ji gyvena su kitu kaip su vyru, ir kad jūs esate nuolatinis Ontarijos gyventojas, jūs galite ieškoti divorso.

* * * * *

Jei kas turite kokių klausimų, liečiančių Kanados įstatymus, galit duot klausimus Liaudies Balso redakcijai. Ji įteiks minėtam advokatui, nes šis skyrius vedamas susitarus su Daily Clarion, kuris turi sutartį su advokatu Millstone

Ką Veikia Moterys

MONTREAL.—Pereitą penktadienį atsibuvo ALDLD 137 kuopos moterų skyriaus mėnesinis susirinkimas, kuriame, be kitų dalykų, svarbiausiu dienotvarkės punktu buvo Liaudies Balso vajus, kuris buvo gana plačiai apkalbėtas, išdiskusuotas ir išdirbti planai jo pravedimui.

Moterys, kaip visuose vajuose, lenktyniuojasi su vyrais, visuomet juos pralenkdamos, tai taip ir šitame vajuje užsidėjo sau kvotą sukelti pinigais $80 ir gauti 15 naujų skaitytojų. Piniginę kvotą nutarė kelti sekamais būdais: visos pasižadėjo rinkti ant blankų, platinti tikietus ir daryti įvairius parengimus. Parengimų surengimu rūpinsis parengimų komisija.

Apkalbėtas ir ALDLD vajus, kuris yra vedamas po visą Kanadą šį mėnesį, kaipo protesto vajus, užpildymui vietos karžygiškai žuvusio drg. Alksnio. Visos pasižadėjo gauti nors po vieną naują narį.

Naujuose sumanymuose draugių pasiūlyta, kad ALDLD 137 kp. moterų skyriaus vardu būtų pasiųstas Liaudies Balsui penkių metų sukaktuvių proga, pasveikinimas su $25.00.

Kitas buvo taipgi svarbus dienotvarkės punktas, tai turėta kalbėtoja drg. Šuplevičienė, kuri kalbėjo religijos klausimu. Reikia pasakyti, kad minėta draugė šią temą pusėtinai buvo prisirengus ir gana ilgai ir plačiai nušvietė kalbamą dalyką. Po kalbos pas drauges daug klausimų ir diskusijų būtų kilę, bet del vėlaus laiko atliko padaryti sekančiam kartui.

Šiame susirinkime padaryta gana gražių tarimų. Linkėtina draugėms, kad visi tarimai būtų kuopasekmingiausiai pravesti.

Lilia

LIAUDIŠKOS KINIJOS PRALAIMĖJIMAS BŪTŲ VISO PASAULIO DARBININKŲ PRALAIMĖJIMU

Ko siekia Japonijos imperialistai veržiamiesi į Kiniją? Ką reikštų, jų laimėjimai Kinijoj viso pasaulio darbo žmonėms ir daugelis kitų toj kryptyje klausimų buvo pagrindiniais klausimais Kanados Kongrese Už Taiką ir Demokratiją, įvykusiam lapkričio 19, 20 ir 21 dienomis, Toronte.

Šiais klausimais referavo daktaras Tao, kinietis, Nankingo universiteto perdėtinis, ir amerikietis žurnalistas Philliph Jaffe, tolimųjų rytų žinovas, praeitą pavasarį lankęsis Kinijoj ir plačiai studijavęs esamą padėtį.

"Japonija pasauliui kalba, kad ji norinti sucivilizuoti Kiniją," pareiškė daktaras Tao, "bet kas yra pati Japonija? Japonija yra militaristų šalis, kurioje baisiausia išnaudojami darbininkai, unijos neturi jokių teisių ir žmonės neturi pilietinių laisvių. Japonijos imperializmo principai labai glaudžiai susiję su Italijos ir Vokietijos fašistiniais principais. Hitlerio svarbiausioji programos dalis yra išmainyti sviestą, duoną ant kanuolių ir moteris sugrąžinti į virtuvę. Japonijos imperialistai nuo šių siekių yra liuosi, pas juos nėra duonos, o moterys niekad nėra išėję iš virtuvių. Jos amžinai tenai esti."

Daktaras Tao nurodė, kad japonės labai mėgsta vestis su Japonijoje studijuojančiais kiniečiais studentais. Ne del tautinio patikimo, bet laisvės sumėtimais. Japonijos moteris yra pavergta—vyras jos viešpats. Laisviausia japonė jaučiasi, kada vyras yra išėjęs į darbą, o prispausčiausia jaučiasi prieš jo sugrįžimą iš užsiėmimo. Kas vakaras per 15 minutų ji stovi pas duris ir laukia sugrįžtančio vyro. Kuomet vyras įeina į namą, japonė jam atidaro duris, žemai nusilenkia ir pradeda nusižeminančias pareigas apie savo viešpatį. Ištekėjusi už kino ji liuosa nuo šių pareigų, todel su pasitenkinimu teka už kino.

Kas kita yra Kinijoj. Visoje šalyje moterys turi lygias teises su vyrais kaip ekonominiam, taip ir politiniam gyvenime. Demokratiniais principais vaduojantis ir juos auklėjanti šalis abi lytis lygiai toleruoja.

"Kinija nėra pilnai demokratinė šalis, bet jau smarkiai plečia demokratinius principus. Visos šalies žmonės susirūpinę kultūra, laisve ir nusprendę, kad nėra vietos diktatoriams." Pavyzdžiui, pagrobimas Čiang Kai-šeko nebuvo pagrobimu gauti už jį pinigų, kaip kad tūli amerikoniški laikraščiai rašė, bet jis paėjo iš liaudies opinijos. Kinijos liaudis jau buvo nusistačius, kad jai būtinai reikia sulaikyti Japonijos agresiją, būtinai reikia apginti auklėjamą žmonių laisvę ir kultūrą, galutinai realizavo, kad Kinijai reikalinga tvirtos valdžios. Tvirtą valdžią ji supranta tik ten, kur visos grupės žmonių turi teisę rūpintis savais reikalais, tai yra demokratinėj santvarkoj. Čiang Kai-šekas norėjo diktuoti Kinijai, ant šių kontradikcijų vyko Kinijos susiskaldymas ir tas privedė prie jo areštavimo. Tik po areštu patekęs pajuto, kad areštas paeina ne nuo atskirų asmenų noro, bet nuo plačių masių noro. Tada tik pamatė, į kurią pusę pakrypus jo tautos opinija ir nuo to laiko pradėjo pildyti ne savo norus, bet tautos norus. Čiang Kai-šeko areštavimas buvo ne kidnaperių noras, bet kinų tautos noras. Jis parodė, kad Kinijos žmonės yra įsigilinę į demokratiją, laisvę ir yra pasiryžę ginti savo reikalus, nurodinėjo daktaras Tao. Po šio incidento pradėjo žydėti kinų tautos vienybė ir greitai susitarė visos grupės bei partijos.

"Sako, kad Japonija pas mus norinti išauklėti civilizaciją. Kokią civilizaciją ji gali atgabenti į mūsų šalį, jei jos šalyje užgniaužtos moterei ir darbininkui visos politinės teisės ir viskas dirbama tik karui. Jai rūpi ne civilizacijos paskleidimas Kinijoje, bet baisus pavergimas Kinijos gyventojų, turtų ir su tuo agresijos plėtimas toliau. Ne Japonija mus civilizuoja, bet mes ją per kelis amžius civilizavome ir reikia pripažinti, kad esame kalti už tai. Kinija davė pasauliui popierio, inžino ir daugelio kitų dalykų pradžią. Mes civilizaciją pernešėme į Japoniją, bet ne kanuolių ir orlaivių pagelba, o taip, kaip elgiasi civilizuoti žmonės.

"Japonija sakosi, kad kenčianti per didelį susigrūdimą, todel jai reikalinga Mandžūrija ir pagaliau visa Kinija. Taip ji kenčia žemės problemą, bet iš to yra išeitis. Japonijoj dar guli tūkstančiai akrų žemės, kurią valdo vasalai ir neleidžia naudoti. Taipgi žiauriausia baudžia tuos, kurie mėgina kalbėti apie gimdymų kontrolę. Jie užėmė Mandžūriją, briaunasi į Šiaurės Kiniją, manote, kad kolonizacijos reikalas? Ne! Šale militaristų į užgriebtus kraštus labai mažai atvyksta kolonistų. Štai Korėją valdo jau apie 25 metai, bet iš Korėjos daugiau išvyko emigrantų į Japoniją, negu iš Japonijos atvyko į Korėją. Skandinavijos kraštai irgi turi tokią pat susikišimo problemą, kuri rišama žemės ūkio pakėlimu, o Japonija tuo prisidengdama nori išplėsti vergiją ir varyti nepaliaujamos agresijos politiką. Pirmiausia ji užgrobė Mandžūriją, dabar plėšia Šiaurės Kiniją. Kas bus sekama Japonijos auka?" pastatė klausimą daktaras Tao.

Į tai atsakydamas, nurodinėjo, kad Japonija savo ekspansijos plėtimui nemato galo: vakar ji plėšė Mandžūriją, šiandien Kiniją, o jeigu tas pasisektų, jos apetitai būtų neprisotinami.

"Japonai mus kaltina, kad mes plečiam komunizmą. Tai nonsensai! Negi mes komunizmą išgalvojome. Kodel neapkaltinti Anglijos universitetų, juk juose irgi randasi Karolo Markso veikalai? Komunizmą ne mes pagimdėme, bet priespauda, kuri viešpatauja ir Japonijoje. Jeigu Sovietų Sąjunga mums draugiška, tai ne todel, kad pas mus ji norėtų ką gauti, arba pravesti savas teorijas, bet kad jos žmonės gerbia savo kartu ir kitų tautų laisvę ir demokratiją. Mes už tai juos sveikiname."

Salėje kilo didelis juokas, kada kinietis profesorius atsiklausė, kur buvo komunizmas iki 1917 metų. "Gal japonai sakys, kad pas mus? Ne, jis buvo pavergtose masėse ir išsiveržė savo pasiekdamas, taip pat išsiverš ir Japonijoje, tačiau komunizmas nėra mūsų nuopelnas. Mes, jei ir norėtume, negalėtume jo sulaikyti."

Rytų Milžinas Pabudo

"Napaleonas savo laiku pasakė: 'Lai miegantis milžinas guli. Bet aš jum sakau, kad jis jau išbudo iš miego.' Toliau nurodinėjo, kad paskutiniu laiku visa kinų tauta yra susižavėjus demokratiniais principais ir laisve. Liaudis, eidama į darbus, apdainuoja matikus, išreikšdama, kad niekam jų neatiduos, bet tas neatidavimas prakaitu aplietus padės į muziejus, o jų vietoj valstiečiui suteiks moderniškąsias mašinas.

Kinija neturi didelio skaičiaus moderniškų mokyklų, bet mokslo pageidavimas milžiniškas. Milijonai valstiečių griebiasi knygos ir plunksnos. Kanadoj didžiausia problema mokinti mokinius, o Kinijoj mokinti mokytojus. Daktaras nurodinėjo, kad jam ir daugeliui kitų tenka lankytis po visą plačią šalį, per keletą sąvaičių paruošti mokytojų pulkus. Jie mokina ne tik rašto, bei skaitymo, bet kartu ir demokratinių teisių ir laisvės gerbimo. Tas pasisėja po visą šalį ir sparčiai bunda iš miego šis snaudęs rytų milžinas, bet jo pabudimas niekam negręsia, niekam jis negrumoja ugnimi.

Kas Būtų, Jei Japonija Užkariautų Kiniją

Žurnalistas Jaffe faktais įrodė, kad Kinijos atsilaikymas prieš Japonijos agresiją nėra vien kinų reikalu, bet viso pasaulio demokratiniai nusistačiusių žmonių reikalu. Japonai, užėmę Šiaurės Kiniją, taps baisia militarine jėga, kurią niekas nepajėgs sulaikyti. Tenai ras anglies, medvilnės, įvairių mineralų, milijonus vergų, jų pagelba išplės militarinę mašiną, kuri grumos visam pasauliui.

Japonų įsiveržimo tikslas į Kiniją yra ten statyti fabrikus ir biauriausia išnaudoti žmones. Tas prekes dumpuoti į viso pasaulio rinkas, kaip kad dabar daro. Prieš tokį dumpavimą visokios priemonės tada būtų bejėgėmis. Jeigu kas mėgintų tam dumpinimui užkirsti kelią, tuo syk Japonija pagrąsintų ginklu, kaip dabar elgiasi su Kinija. Abelnai Japonijos įsigalėjimas Kinijoj viso pasaulio darbininkams virstų tikrąja vergija. Prieš kinų rankomis pagamintas Japonijos prekes negalima būtų laikytis kitu kuom, bet tuom patim visame pasaulyje numušant darbo kainas iki Japonijoje gaunamų algų lygio. Tas sumažintų viso pasaulio darbo žmonių gyvenimo lygmalą ir pastumtų į negirdėtą skurdo bedugnę. Juk jau ir dabar Japonijoje naudojama vergiška sistema nemažai prisideda prie visame pasaulyje darbo žmonių gyvenimo pasunkinimo. Niekas negali sukonkuruoti Japonijoje pagamintų prekių, nes pagaminamos prie darbininkų vergiškų sąlygų. Japonijai dar trūksta žaliųjų medžiagų, o užėmus Kiniją Japonija nuo tų trūkumų pasidarytų laisva, su milijonais naujų vergų pagamintų kalnus prekių ir su jomis pastumtų viso pasaulio darbo žmones į negirdėtą skurdą.

O kas būtų, jeigu Kinijai pasisektų atmušti Japonijos agresiją. Žurnalistas pasistatė klausimą. Kinai smarkiai suka į kultūrą, auklėja laisvės ir demokratijos principus, stengiasi gerinti žmonių gyvenimą. Šiuo keliu einant, atsirastų toks pageidavimas prekių, kad Kinija ne tik sunaudotų savas, bet sugertų ir daugelyje šalių pagamintas prekes. Svarbiausia, atsistojus šiam milžinui ant demokratiškų pagrindų rytuose užtekėtų milžiniška laisvės ir ramybės žvaigždė, kuri prisidėtų prie stiprinimo viso pasaulio žmonių gerovės.

Tad dabartinės Japonijos agresijos sulaikymu privalo rūpintis ne vien kinai, bet ir viso pasaulio darbo žmonės, nes nuo Kinijoje ateinančių pasekmių priklausys viso pasaulio žmonių ateitis.

Kanada šiuo tarpu yra Japonams svarbiausioju žaliųjų medžiagų šaltiniu. Ji aprūpina Japoniją nikeliu, variu, aluminijum ir kitomis pagrindinėmis karo medžiagomis. Be jų Japonija negalėtų vesti karo, tad Kanados žmonės privalo atsiminti, kad aprūpindami Japoniją tomis medžiagomis neatlieka kokį nors neutrališką darbą, bet jei Japonija Kinijoje laimėtų, tai darbo žmonėms tas elgėsys begalo daug kainuotų.

M. Guoba

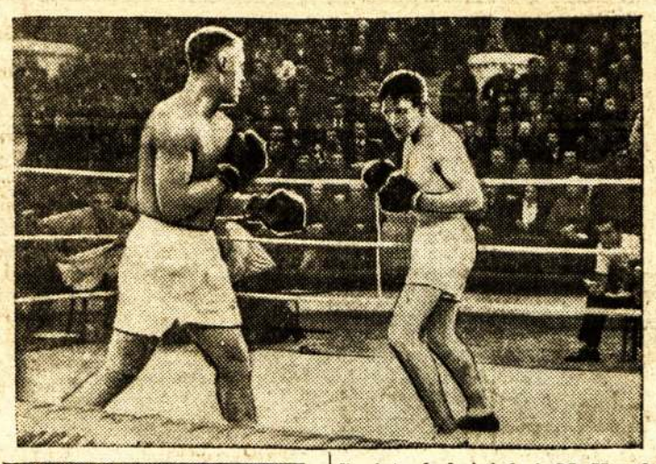

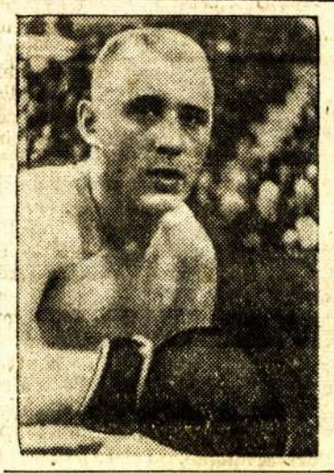

Sovietų boksininkai, N. Korolev ir Michailov, grumiasi už čiampionatą (viršuj). Laimėjo Korolev (kairėj). Rungtynės įvyko Maskvoj.

Vaizdelyje matosi William D. Ross, kuris galimai užims nesenai rezignavusio Ontarijos leitenanto-gubernatoriaus vietą. Jis yra Porto Rico geležinkelių direktorium; Šiaurinės Ontarijos budinkų pirmininku; suvienytų teatrų vice-pirmininku; direktorium Nova Scotia bankos, International Power kompanijos, Kanados Generalinės Elektros Komp. ir Eastern Trust kompanijos

Kasdien Po Vienuolika Milijonų Pasažierių

Anglijos sostinėj Londone, šiuo laiku skaitoma apie devyni milijonai gyventojų. Gyventojų skaičiumi, Londonas ir dabar dar išlaiko pasaulyje didžiausio miesto vardą. Šiam milžiniškam žmonių skaičiui pergabenti iš vienos vietos į kitą išplėsta milžiniška gatvėkarių, autobusų ir požeminių traukinių susisiekimo sistema. Praeitais metais šioji transportacijos sistema turėjo virš keturių bilijonų pasažierių, tai yra du kart daugian, negu ant viso žemės kamuolio randasi žmonių, arba po 11,637,000 kasdien.

Už šių žmonių pergabenimą Londono transportacijos savininkai per metus turėjo $206,889,645 pajamų. Tik praeito pavasario autobusų streikas kompanijai nukirto 142 milijonu pasažierių: žmonės vietoj važiuoti autobusais turėjo eiti pėsti. Visi Londono autobusai, gatvėkariai ir požeminiai traukiniai per visus metus nuvažiavo 550,142,031 mylią. Šią kelionę sujungus į vieną ir ją ištiesus išeitų net šešios kelionės iki saulės.

Londono gatvėmis kas rytas ir vakaras eina į įvairius darbus veik keturi milijonai ir šeši šimtai tūkstančių žmonių, iš jų nenetoli vieno milijono dirba 39,233 fabrikuose ir 57,096 dirbtuvėse.

Londone yra vienas rajonas, kuriame susitelkę ne tik vien Londono finansieriai, bet ir viso pasaulio kapitalo centrai. Šis rajonas užima tik vieną kvadratinę mylią, bet kas rytas į jį ateina dirbti pusė milijono darbininkų. Tai baltakalnieriai darbininkai. Šiame kapitalo centre nuolatiniai gyvena tiktai apie 10,000 žmonių. Tačiau prie šių nuolatinių gyventojų nakvoti pasilieka dar apie 18,000 žmonių, kurie neturi namų. Jie prisiglaudžia namų koridoriuose, patiltėse, ant šaligatvių pasikloję laikraščių, arba ant suolelių parkuose. Tokia tai pasaulio kapitalo sostinė.

Turint omeny, kad darbininkai dažniausia gyvena atokiau nuo dirbtuvių, o veik penkiems milijonams žmonių reikia kasdien pradėti ir užbaigti darbus, lengvai galima įsivaizduoti, koksai milžiniškas judėjimas.

Londoniečiai kasdien sunaudoja po 2,226,000 svarų mėsos, po 374,444 svarus arbatos, po 53 milijonus galionų vandens, kasdien užbaigia po 84 naujus namus arba, bendrai paėmus, kasdien, išskyrus sekmadienius, Londone parduodama už 95 milijonus dolerių įvairių gaminių. Reikia suprasti, kad mieste eina milžiniška prekyba. Suprantama, kad gaminius neperka vien londoniečiai, bet ir visas pasaulis, už tai susidaro toks didelis prekybos balansas.

Iš komercinio žvilgsnio žiūrint, Londonas yra pasaulio galiūnas, bet iš mokslinio žvilgsnio — dvasinis ubagas. Šiame mieste, kur komercinė apyvarta kasdien siekia 95 milijonus dolerių, į dieną parduodama tik po 5,200 knygų. Reiškia kiekvienam londoniečiui tik per šešis metus tenka viena knyga. Tai jau bloga ypatybė. Šale jų randasi dar visa eilė blogų ypatybių: kiekvieną dieną ligoninės gauna po 41,000 pacientų, kalėjimai po 3,500 prasikaltėlių. Kasdien šiame mieste miršta po 295 žmones, bet į jų vietą po 361 užgema, iš kurių 14 nemoterystėje.

Karalius James 1603 metais, kada Londonas turėjo tik vieną trisdešimtąją dabartinio dydžio, kėlė alarmą, kad miestas perdidelis ir jo augimą reikia sulaikyti. Tą patį pakartojo lordas Chatam 1790 m., tą patį pakartojo 1864 m., 1904 ir 1936 metais paskirtos komisijos. Visada pripažino, kad Londono augimą reikia sulaikyti, bet miestas kaip augo, taip diena iš dienos auga ir toliau. Nuo karaliaus Charles II laikų daug kas pasikeitė, užsiliko tik siauros vidurmiesčio gatvės su tomis pačiomis architektūromis, bet su daug didesniu trafiku ir neišmanymu, kaip iš tos keblios padėties išsisukti.

Ir Anglijoj Moterys Kovoja Prieš Aukštas Kainas

Nors Samuelis Horas giriasi, kad pradėjus Anglijos apsiginklavimo planą žmonių gyvenimas pakilo virš 1929 metų gyvenimo, tačiau parlamente esantieji progresyviški atstovai griežtai tą užginčija ir perspėja, jog dabartinė Anglijos žmonių gyvenimo lygmala yra gana pavojinga.

Daktaras Daltonas, valdžios narys, nurodo, kad iš šeimininkių pusės auga milžiniška protestų banga prieš aukštas kainas maisto produktams. Vien tik pietinėj Valijoj prieš kainų pakėlimą demonstravo apie 70,000 žmonių. Protestuoja ir pensiją gaunantieji žmonės, nurodydami, kad Anglijos apsiginklavimo programa yra atsakominga už pragyvenimo produktų kainų kilimą.

Suvienytų pieninių pirmininkas Maggs metiniam susirinkime Londone nurodė, kad daugelis žmonių vietoj vienos kvortos pieno pradėjo pirkti tik po puskvortę ir mažiau. Darbininkų atstovai aiškiai prirodo, kad toks valgomųjų daiktų mažėjimas reiškiasi del Anglijos nacionalinės politikos.

Nežiūrint didelio nedatekliaus, vaikų troškimo pieno, Anglijos pieno kompanijos pasidarė daug daugiau pelno, negu kada nors pirmiau. Pieno suvartojimas žymiai sumažėjo, o kompanijų pelnai pakilo 620,000 dolerių.

Tokia pat pieno politika viešpatauja ir Kanadoje. Kanadoje, Suvienytose Valstijose ir Anglijoje pieną valdo milžiniški trustai, tampriai surišti su bankais. Ir štai šie trustai tampa visų trijų šalių žmonių sunkenybe. Prieš juos auga protestai, streikai ir anksčiau ar vėliau turės prieiti iki to, kad šios įstaigos bus nacionalizuotos. Tada tarnaus ne milijonieriams, bet patiems žmonėms, kaipo socialinio patarnavimo įstaigos. Kanados žmonės privalo už tai kovoti.

Mrs. E. Morton, veikli Toronto moterų veikėja. Ji ragina kovoti prieš kelimą pieno kainos.

Winnipegiečiai Išpildė Daily Clarion Kvotą

WINNIPEG. — Šiais metais Winnipego lietuviai Daily Clarion kvotą turėjome daug aukštesnę, negu kitais metais, bet visų bendromis pastangomis tapo išpildyta net su kaupu. Darbavosi mieste ir provincijoje gyvenantieji draugai ir draugės.

Draugas E. Šlenis, McKenzie Island, surinko $16.70 ir draugė J. Bukauskienė, winnipegietė, surinko $12.47. Tai daugiausia pasidarbavę udarninkai. Vienas skaitytojas paaukavo $2.00. Toliau seka A. Samalionis, K.L. Co. 27 kempėj, surinkęs $5.70, J. L., surinkęs $2.60, J. Mikaila —95 centus, J. Kvederavičius—40 centų, W. Lepeška—$1.50, K. M. Buzunienė—$1.15, Steponaitienė—$1.85, K.Šukštas—$1.00, P. Gutauskas—$1.25. Kitų pavardės blogai surašytos, tai negalima paskelbti. Iš viso surinkta $47.57. Dar kelios blankos nesugrąžintos, tad tikimasi, kad bus keli doleriai daugiau.

Taipgi yra platinami tikietai, iš kurių pusė pelno skiriama Daily Clarion.

Miesto rinkimų kampanijoje irgi keletas draugų ir draugių darbuojasi ir už parduotus tikietus turi sukėlę $3.35.

Vajui Pravesti Įgalioti

REAKCIONIERIAUS PREMJERO DUPLESSIO PADLOCK ĮSTATYMAS YRA ANTI-BRITIŠKAS

Šale Kinijos, Ispanijos ir kitų reikalų Kongrese Už Taiką ir Demokratiją svarbiausiuoju klausimu buvo nagrinėjamas Duplessio salių užrakinimo įstatymas arba angliškai vadinamas "padlock low." Šiuo įstatymu vaduojantis dabartinis Kvebeko provincijos diktatorius Duplesis užrakino francūzų progresyvio laikraščio Clarte raštinę, užpuolė Sovietų Sąjungos Draugų raštinę, sukonfiskavo daugybę leidinių ir grumoja darbininkų unijoms. Žodžiu, kasdien pasikartoja nauji teroro veiksmai.

Šiam įstatymui maskuoti atvyko į Kongresą Už Taiką ir Demokratiją stipri Montrealo delegacija su Civilinių Laisvių Sąjungos vadais priešakyje: garsiuoju advokatu Calderiu ir vice-pirmininku Desaulniers.

Atsargos pulkininkas, karo metu vadovavęs batalijonui, garsusis advokatas Calder per tris dienas kelis kartus dėstė apie tą niekšišką padlock įstatymą, pažymėdamas, kad jis nėra koksai nors Kanados francūzų kultūros "požymis," bet paeina iš Duplessio makaulės ir yra grynai prieš Anglijos žmonių įstatymus ir principus. Net ir pats Duplessis eidamas į rinkimus, nesakė, kad jis išleisiąs tokį įstatymą ir jį vykdysiąs gyveniman. Su tokia propaganda jis nebūtų toli nuvažiavęs, nes Kanados francūzai irgi nepakenčia priespaudos; jau keliolika metų kaip tūli asmenys mėgina išvystyti tarp jų antisemitizmą, bet iki šioliai nepavyko.

Advokatas Calder istoriniai prirodė, kad Anglijos žmonės per daug amžių kovojo iki iškovojo asmens teises, sulyg kurių nė vienas asmuo be nusikaltimo prirodymo negali būt persekiojamas ir kalinamas. Angliški asmens teisių principai neleidžia valdininkui su piliečiais elgtis, kaip jam patinka, bet jis turi tik tą daryti, ką teisės nusako. Kiekvienam kaltinamajam privalo būt įteikiamas raštiškas kaltinimas, kad jį išstudijuotų ir per teismą iš savo pusės galėtų pasistatyti apsigynimą, o padlock įstatymas nieko neleidžia daryti, tik liepia klausyti, ką jo viešpats įsako.

Prie padlock įstatymo valdininkas lieka spaudžiamąja jėga, o sulyg angliškų principų, už kuriuos kovojo anglų protėviai, valdininkas privalo būt visuomenės reikalų išklausytoju, bet ne priespaudos vykintoju. Tokios priespaudos anglai netoleravo iš senų laikų, negali toleruoti ir dabar. Anglų principai suteikia visiems laisvę kalbėti ką nori ir niekas neturi galios jiems tą teisę atimti, o dabar Duplessis nieko nepasiklausęs atmetė jiems asmens laisvę, tas negalima ilgiau toleruoti. Per visą istoriją tik šeimynos kompaktas 1837 metais Kbebeko žmonėms draudė susirinkti. "Labai nuostabu, kad toki reiškiniai dabar kartojasi," pareiškė Calder.

Prie padlock įstatymo žmogus palieka tikru vergu, jį gali bile kas už ką nebūt sugalvojęs nubausti, o jam neleidžiama pasiaiškinti. "Ir kaipgi pasiaiškinsi, jei neturi teisės į teismą skųstis, arba sušaukti tuo klausimu susirinkimo," sako Calder.

Šiuo vaduojantis gali būt konfiskuojamas turtas, uždarinėjamos salės, užginama visokių žurnalų ir laikraščių skaitymas, net užrakinamos ir bažnyčios. "Ir kaip jų neužrakinti. Jei kada žmonės ant tiek dasiprotėtų ir susirinkę pradėtų kalbėti apie taiką, išgirstų apie tai policijos viršininkas, makaulę pakrapštęs sąvęs paklaustų, apie ką jie čia kalba, neišmanydamas apie ką, lengvai pats sau atsakytų, kad taika paeina iš komunizmo ir spyna ant bažnyčios durų. Padlock įstatymo simbolis turi tris bezdžioniškas formas: 'neklausyk, nesižvalgyk, nekalbėk,'" su pašailpa atsakė advokatas.

Duplessis sakosi, kad jis sales ir namus užrakinąs apsisaugojimui nuo komunizmo. Jeigu taip, tai ir kelnes nuo žmogaus galima nutraukti ir imti kaipo komunistinį dokumentą. Tuo vaduodamasis uždraudė Kvebeko provincijos bedarbių susirinkimą, teisindamasis, kad ten būtų kalbėjęs vienas komunistas, uždraudė Francijos parlamento nario Costes susirinkimą ir pradėjo uždarinėti kliubus, vis teisindamasis, jog ten esą po vieną ar daugiau komunistų.

Advokatas prirodė, kad ir jis, konservativiškų pažiūrų žmogus, paeinantis iš aristokratiškos šeimynos, palaikantis kapitalistinę santvarką, bet negalintis neigti darbininkų teisių, su kuriais gulėjo apkasuose, užsistojus už darbininkų reikalus irgi Duplessio valdžios ir kitų, kurie bijosi visko, kas tik raudona, apšaukiamas komunistu. Tas pats įvyko ir su Civilinių Teisių Sąjungos veikėju ir karališkos astronomijos draugijos nariu Desaulnieriu. Visi jiems komunistai, kas tik reikalauja asmens laisvės teisių.

Duplessio visi veiksmai supuola ne su angliškais laisvės principais, bet su Hitlerio ir Mussolinio melo obalsiais. Todel Civilinių Laisvių Sąjunga nenusileis, ji apeliuos į Kvebeko aukščiausį teismą, jei to neužteks eis į Kanados aukščiausį teismą ir jeigu reikės, tai pasieks net ir Anglijos vyriausybės palaikomą Privy Council ir peržiūrės, ar Duplessis turi teises varžyti asmens laisvę, ar ne. Šiai bylai vesti numatoma reikės išleisti $25,000, tačiau ne advokatams, bet kelionės ir teismo išlaidoms.

Prie to, už laisvės teises kovotojas nurodė, kad paskutiniam dešimtmetyje asmens laisvė smarkiai naikinama ir kitose provincijose. Dažniausia partijos pastato savo atstovus į parlamentus, tie praveda įstatymus, paneigdami milžiniškos daugumos žmonių reikalus, pasiunčia valdžios oficiozui skelbimą ir prasideda vykinimas tironiško įstatymo. Civilinių Teisių Sąjunga šiuo klausimu organizuos visus teisininkus ir reikalaus, kad kiekvienas partijos atstovų padarytas nutarimas būtų siunčiamas ne valdžios laikraščiui, bet jiems ištirti, ar nelaužo žmonių teises.

"Kokias teises turi kapit[illegible] tų saujelė dominuoti ant [illegible] ninkų didelės daugumos? [illegible] kias teises turi policijos v[illegible] ninkas nustatyti, kiek darb[illegible] kų privalo pikietuoti tokią [illegible] kią dirbtuvę laike strei[illegible] ną dieną gal jis pasa[illegible] tuokit keturi, antrą d[illegible] nė vienas. Darbinink[illegible] būt laisvi ir jeigu jiem[illegible] kalas, lai pastato iki t[illegible] tai jų biznis."

Tuo patim atsimok[illegible] ir su tikrais priešais [illegible] yra didžiausi liaud[illegible] tačiau duokim išreik[illegible] savo opiniją, jeigu j[illegible] nors kokį supuvusį ar[illegible] bet kada mes būsime [illegible] lengvai jį atmušime," [illegible] advokatas.

Šio klausimo sąryšyj priimta visa eilė rezoliucijų ir nutarta darbuotis, kad išplėsti Kanadoje didelį judėjimą. Civilinių Laisvių Sąjunga darbuosis kartu su Komitetu Už Taiką ir Demokratiją, palaikydama savo skyrių.

M. G.

SDKLSPD CK 3 Mėnesių Finansinis Raportas

Pajamos	
Liepos mėnesio	$ 465.25
Rugpiūčio mėnesio	473.35
Rugsėjo mėnesio	571.55
Viso pajamų	$1,510.15
Išlaidos	
Liepos mėnesio	$ 223.12
Rugpiūčio mėnesio	520.45
Rugsėjo mėnesio	499.50
Viso išlaidų	$1,243.07
Pajamų per 3 mėn.	$1,510.15
Išlaidų per 3 mėn.	1,243.07
Paaugo iždas ant	$ 267.08
Fondų Stovis	
Pašalpos fonde	$2,152.14
Pomirtinės fonde	3,379.89
Atsargos fonde	200.64
Apšvietos fonde	110.03
Visuose fonduose	$5,842.70
Iždininko kaucija	200.00
Viso kartu	$6,042.70

Kontrolės Komisija:

P. Pajuodis
J. Kevėža
J. Linarta

SNIEGAS PIETŲ ONTARIJOJ

Kada Toronte ir apylinkėj šiais metais sniego dar niekas nematė, tai Sarnia apylinkėje, apie 300 mylių nuo Toronto į pietvakarius, lapkričio 22 d. prisnigo net iki penkių pėdų gylio. Sniegas daugelyje vietų sulaikė susisiekimą.

Lietuvoje

DŽŪKAS GAUDĖ LAPĘ, O SUGAVO VILKĄ

Alytaus apskrityje, Varėnos valsčiuj, Zarasų kaime, iš spalio 26 į 27 naktį ūkininką Babinską pabudino kaž koks bildesys kieme. Po to pradėjo gagenti ir rėkti kieme laikomos žąsys. Jis tuojau išbėgo laukan ir tamsumoje patvoryje pastebėjo tupintį kaž kokį gyvulį, kurio dantyse buvo žąselė. Jis, kaip pats pasakojo, pamanęs, kad tai lapė ir skubiai prie jos puolęs, kartu pašaukdamas palaidą savo šunį, kad ir tas pultų. Tamsoje jis pačiupo žvėriui už sprando ir prasidėjo grumtynės po kiemą. Besigrumdamas jis sušukęs žmonai, kad ta greičiau uždegtų žibintą, nes sučiupęs lapę. Tuojau su žibintu rankose atbėgo jo žmona ir motina. Tačiau kai jos pamatė,, ką Babinskas sprandan įsikabinęs laiko, joms iš išgasčio vos žibintas iš rankų neiškritęs. Mat Babinskas laikė vilką. Tuojau triukšmą išgirdę atbėgo kaimynai ir vilkui ant kaklo užnėrė metalinę grandinę ir pririšo prie tvoros.

Per grumtynes Babinskas lengvai sužeistas: apkandžioti dešinės rankos du pirštai ir apdraskyta krūtinė. Babinskas jaunas, stiprus vyras, tad vilkas iš jo rankų neištrūko.

Pakviestas eigulis vilką nušovė.

PAGRĄŽINS UKMERGĖS MIESTĄ

Ukmergės miesto savivaldybė ...u yra sustačiusi viešųjų dar...dėną 1938 metams. Iš to ...o matyti, kad Ukmergės ...stui tvarkyti yra numatyta ...ėsti 156,810 litų. Pirmiausia ...aldybė yra numačiusi pa...ti daugiau tašytų akme...ms grįsti, nes šiais me...itrūko. Iš viso tašytų ...bus pagaminta 3,000 ...e to, Juodausių kaime ...asta 2,000 metrų akme...astam grindiniui.

...i turgavietėj bus į...ražus ir didelis viešas ...odas. Būs išvalytas ...apie piliakalnį. Šiam ...esantis Ukmergėlės u...us paleistas požemiu. ...igta tiesti kanalizacija i...ujai statomų amatų mokyklos rūmų. Taip pat ir Deltuvos gatvėje bus pravesta kanalizacija iki naujai statomų kareivinių.

Vandentiekis bus pravestas Sodų, Prezidento alėjose, Vytauto, Gedimino ir Deltuvos gatvėse. Taip pat numatyta ir visa eilė kitų viešųjų darbų.

IŠSIVEŽĖ Į UŽSIENĮ VIRŠ 13 MILIJONŲ KILAGR. SVIESTO

Pusiau valstybinė bendrovė "Pienocentras" skelbia, kad iki spalių mėn. pabaigos į užsienius eksportavo 13,174,037 kilogramus sviesto. Pernai per tą patį laiką išvežta 12,612,804 kilogramai. Pieno perdirbimo bendrovės už pirmos rūšies sviesto kilogramą gavo po 3 litus 15 centų.

Daugiausia šiuo laiku į užsienius išvežama kiaušinių. Laike vienos savaitės į užsienius išvežama apie pusė milijono kiaušinių, o pernai tuo pačiu laiku išvažiuodavo tik po desėtkus tūkstančių.

PRISIŲPO ANTROS AVIETĖS

Šiauliai.—Pasigyrus spaudoje kauniečiams, kad pas juos šį rudenį antrą kartą užsimezgė ir prisirpo avietės, spalio 29 dieną atsilankė į "Lietuvos Žinių" atstovybę J. Orintas ir atsinešė žalią aviečių šakelę su šviežiai prisirpusiomis uogomis. Sako, radęs tūlos Aleksandrovienės sode. Taip pat ir daugelis kitų žmonių pasakoja, kad apie Šiaulius šiemet avietės davusios antrą derlių.

NORĖJO PAVERŽTI IŠ INVALIDO ŽMONĄ

Prieš porą metų Titeikėlių kaime, Raguvos valsčiuje, ramiai gyveno batsiuvio amatu versdamasis Didžiojo karo invalidas V. Zakarevičius.

Savo darbą jis atlikinėjo nebrangiai ir sąžiningai, todel galop vienas nebegalėjo patenkinti gaunamų užsakymų. Į talką pasikvietė seną pažįstamą, taip pat batsiuvį, Antaną Kirsnį.

Pradžioje Kirsnys buvo geras darbininkas: per dieną net kelioms batų poroms "sukirsdavo" puspadžius. Pamažu šis monotoniškas batsiuvio darbas Kirsniui įkyrėjo ir jis pradėjo ieškoti romantikos. Jo laimei diena po dienos jam pradėjo mirksėti invalido Zakarevičiaus žmona. Abu vienas kitą pamilo. Zakarevičienė pradėjo savo vyro nebekęsti, jį atstūmė.

Invalidas, netekęs žmonos ir bendradarbio, paliko vienas, kaip upėje plaukiąs šapas. Ėjo iš namų į namus taisydamas senus pakinktus ir klumpes. Taip jam skurstant ir liūdint praslinko metai.

Zakarevičienės meilę prie Kirsnio po metų ataušo ir ji grįžo pas vyrą, tačiau Kirsnys be jos gyventi negalėjo, graižėsi, kad prie pirmos progos Zakarevičių nudėsiąs.

Tai žinodami Zakarevičiai buvo pasiruošę galimiems netikėtu mams. Ir štai 1937 m. pavasariui įpusėjus, nakties metu miegojęs Zakarevičius, lyg ką jausdamas, pabudo. Prisikimšo naminės pypkę ir ruošėsi įžiebti, tuo momentu pasigirdo skardus šūvis, išbyrėjo kampinio lango stiklai, o pirkios vidus pakvipo paraku. Senas invalidas iš baimės su pypke sukniubo į lovą. Šūvio pažadinta Zakarevičienė greit atspėjo kaltu esantį Kirsnį, bet šio kaltininko ieškoti tamsoje nedrįso.

Kirsnio prasikaltimas išaiškintas ir Panevėžio apygardos teismas jį nubaudė ketveriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo ir 20 litų užmokėti už langą.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA PASKELBĖ LAPĖMS KARĄ

Paskutiniuoju laiku Jurbarko, Labanoro, Seinų ir Zarasų apylinkės miškuose privisę daug kurtinių. Kadangi kurtiniai krauna lizdus žemėje, tai lapės pradėjusios negailestingai naikinti kurtinius. Kurtinių nuo lapių apsaugojimu susirūpino ir žemės ūkio ministeris ir įsakė tuose miškuose jas naikinti, nežiūrint kuri kalta ar ne. Šiaip už lapių medžiojimą reik mokėti, o tuose miškuose dabar nereiks mokėti už lapių medžiojimą jokio mokesčio ir galės daryti, kaip kam patinka.

BYLINĖJASI DEL NEPILNAMEČIŲ PAKRIKŠTIJIMO

Prieš kiek laiko du kauniečiai jaunuoliai metė gimnaziją ir nutarė eit "margo svieto pamatyti." Skuode susidūrė su vienu evangeliku, kuris prikalbinęs juos apsikrikštyti, nes tokiu būdu greičiau gausią darbą. Už tarpininkavimą evangelikui sutarę apmokėti 100 litų; 60 litų įmokėję ir pastoriaus buvę apkrikštyti. Iš čia nuvyko į Liepojų. Ten pasisakė, kad esą Lietuvos žydų jaunimo fašistų vadai, tai buvo žabotinskininkų maloniai priimti ir vaišinami. Viskas būtų pakrypę į gerąją pusę, jei ne Lietuvos policija pradėjus jų ieškoti už Lietuvoje padarytus nusikaltimus. Taip vieną vyruką policija susiradus Latvijoj, o kitą pati Latvijos valdžia ištrėmus.

Dabar prie jų prisikabino ir Skuodos evangelikas, reikalaudamas sumokėti 40 litų už krikštą, o vyrukų tėvai irgi padavė prokurorui skundą, kad evangelikas su pastorium apkrikštįję be tėvų sutikimo jų nepilnamečius vaikus.

LIETUVOJE YRA 320 BRIEDŽIŲ

Miškų departamento žiniomis, dabar Lietuvoje esą 320 briedžių. Iš šio skaičiaus 10 briedžių esą netinkami veislei, todel žemės ūkio ministerio patvarkymu leista juos nušauti.

Už kiekvieną nušautą briedį medžiotojai turės mokėti po 100 litų ir už kiekvieno nušauto briedžio ragus dar po 5 litus. Šauti bus galima tik tuos briedžius, kuriuos girininkai nurodys.

PASVALIO KURORTE ŠIEMET GYDĖSI APIE 500 ŽMONIŲ

Spalių 23 dieną Pasvalio kurortas baigė savo šių metų sezoną. Per visą sezoną kurorte lankėsi iš visų Lietuvos kampų reumatu, nervų, odos ir panašiomis ligomis sergančių 500 žmonių.

Kurortui ištirti vasaros laiku buvo atvažiavusi iš Kauno gydytojų komisija, kuri išanalizavus kurorto vandenyje rado įvairių mineralų dalių ir didelį sieros nuošimtį.

Po šios gydytojų komisijos padarytų tyrinėjimų, ministerių kabinetas oficialiai pripažino Pasvalio kurortą ir jam suteikė visas kurortų teises ir privilegijas.

Dabar tariama, kad važiuojantiems į Pasvalio kurortą būtų numažintas ir geležinkelio tarifas. Taip pat vietos savivaldybė žada ant kurorto uždėti nedidelį kurortinį mokestį, kaip rinkliavą miesto reikalams. Pasvalys turi apie 5,000 gyventojų, bet statosi, plečiasi, gražėja ir didėja.

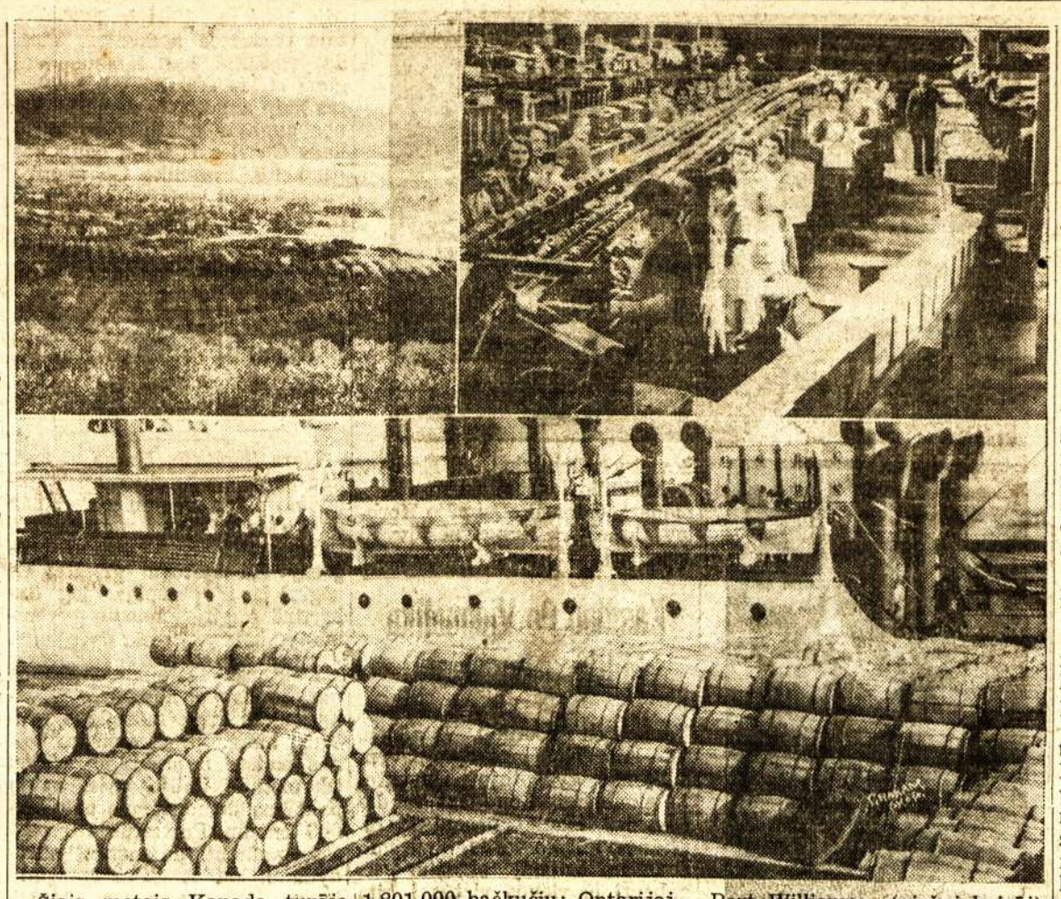

Šiais metais Kanada turėjo gerą obuolių derlių. Viso buvo pririnkta 5,146,100 bačkučių. Daugiausia Nova Scotijoj—2,400,000. Britiškoj Kolumbijoj—1,801,000 bačkučių; Ontarijoj—731,500; Quebece — 173,000; New Brunswicke—40,000. Paveikslas parodo (apačioj) obuolių bačkos kraunamos į laivą Port Williame, (viršuj kairėj) vaisių auginimo distriktas British Columbijoj, (viršuj dešinėj) obuolių pakavimas Okanagan slėny.

Lietuvos Liaudies Dukterys Kaune

Tūlas J. Ripka Liet. Žiniose paduoda įdomių žinių apie Kauno viešbučių tarnaičių gyvenimą. Gaila, kad mūsų laikraščio persiauri rėmai atpasakoti visus jo įspūdžius. Tad pasinaudosim tik kai kuriom ištraukom. Jis savo straipsnį pradeda:

"Du Lietuvos piliečiai užeiname į viešbutį pernakvoti. Viešbutis Laisvės alėjoj. Aukšta, pablyškusiu veidu tarnaitė mums parodo kambarį.

—Kiek už kambarį?

—Visaip . . . —ji šypsosi.—Jei ponai nakvosit, tai 8 litai. Jei šiaip . . .

—Kas gi 'šiaip?'

—Negi ponai tokie durniai. Yra panelių . . .

—Kaip tai?

—Už kambarį bus po 5 litus, o panelėm pagal susitarimą . . ."

Tuodu piliečiu suprato kamę dalykas ir kadangi juodu nebuvo tie, kurie ieškotų panašių "užeigų," tai jiem buvo svarbu ne "susitarimas su panelėm," bet daugiau pasiteirauti pas tarnaitę, kas tokia ir kodel ji tuo užsiima. Bet šioji bijo šeimininkės ilgiau kalbėtis su svečiais be reikalo ir ragina svečius greičiau priduoti pasus, jei norį apsistoti viešbuty, nes ji kaipo "tarnaitė." Tuo tarpu pasirodė kita, "tikra panelė," žymiai jaunesnė, blondinė. Bet svečių neužinteresavusi išeina. Tarnaitė perspėja, kad šitos saugotųsi, nes ji tarnavo pas vieną direktorių ir vaiką susigavo; ji čia dar nesenai ir negalima žinoti . . . Svečiai klausia tarnaitės, iš kur jinai yra? Ji atsako:

"—Iš dangaus. Pamanykit, koki jūs mandagūs. Ar pažįstat paną X? (Pavardės nerašau—J. R.). Na, tai . . . Aš tarnavau jo šeimoj ir jį mylėjau. Kai nusibodau—mane išvijo. Prisiekiu, padarysiu jo veidą, kaip rupūžę!

"Mergina ėmė kalbėti karštai ir kerštingai. Užmiršo mus raginti del pasų. Užmiršo ir šeimininkę.

—Gal jūs iš tikrųjų klaipėdiškiai? Sako ten galima gauti darbo. Prirodykit. Įgrįso viešbučiuose tarnauti . . . Visokiom ligom apkrečia, o paskum nužudo. Skaitot laikraščiuos: čia viena, čia kita nužudyta. Del ko? Neva del meilės, o mes žinome . . . Aš jau suprantu, kad tamstos nepasiliksit. Duokit bent penklitį. Batelių neturiu. Septynios seserys ir brolis Žasliuose . . . Badauja. Nusiunčiu motinai . . .

"Iškrypo jos veidas. Akys pasriuvo. Nuoširdūs ir skaudūs žodžiai biro iš burnos, papirosas virpėjo rankose.

—Nepasiliksit? Daugelis taip padaro. Paplepa ir išeina. Paskum nors į žemę lysk. Šeimininkai lauk išvaro. Bėgu . . .

—Tai tikrai iš Žaslių?—klausiu duodamas penkis litus.

—Tak . . . Namuose trys ha žemės ir aštuonetas vaikų. Aš vyriausia. Nusibodo bulbienę srėbti, tarnauti atvažiavau. Tarnauju . . . Nė nerašau, kur esu . . . Nusiskandysiu, ir tiek!"

Tuo momentu vėl įbėga ta pati blondinė, kuri pirmiau buvo, subara tarnaitę, kam ji verkia ir liepia skubintis, nes šeimininkai jau šaukia ją, o pati pradeda "kalbinti" svečius. Pagaliau svečiai turėjo išeiti, nes šeimininkas už durų prabilo: "arba-arba."

Išėję iš šito viešbučio nuvažiuoja kitan viešbutin prie stoties. Kitam viešbutyj ir gi panaši istorija. Čia juos patiko išdidi šeimininkė, įleido vidur, pati išėjo ir atsiuntė tarnaitę. Tarnaitė pasisakė, kad ji ne panelė . . . Ji pakvies kitą . . .

Įbėga tikra panelė. Nusidažiusi, su papirosu dantyse, įžuliom drasiom akim. Po ilgesnio pasikalbėjimo pasirodė, kad ji pametusi vyrą ir gyvena iš "procentų," sako autorius, kalbėjo ji ciniškai, prisispyrusi melavo, darė šlykštų, aistrų sumaigyto žmogaus įspūdį.

Svečiams rūpėjo sužinoti apie tarnaitę, kas ji tokia, kuri tik pasirodė ir pabėgo. Keletą kartų paklausė "panelės" apie tarnaitę, gavo tokį atsakymą:

"—Patinka? Ji nuo Raseinių. Prieš porą metų jos tėvas, smulkus ūkininkėlis pasikorė del to, kad išvaržė jo ūkį. Motina mirė. Onutė su Kostute liko našlaitės ir atvažiavo Kaunan. Ką ji, durnelė, Kaune veiks? Vaikštinėjo į bažnyčią kasdien po dešimts kartų,—šypsojosi į duris žvalgydamosi.—O kai paskutinį litą pravalgė, kai Dievas nesusimylėjo—atėjo, kur ir visos tokios . . . Tiesa, Kostutė gudresnė. Tarnauja pas viengungį, o šitoji vis dar norėjo 'ščyrai,' kaip davatkos sako, duoną valgyti. Duona—ne plyta. Reikia užsidirbti. O kas šiais laikais 'ščyrai' duoną valgo? Manot, tos poniutės? Juk ji jau mėgino nuodytis, skandintis, galų gale čia . . . Po metų šnapsą gers, rūkys, kalbėt mokės . . .

"Šitokį ilgą ir tikrai tragedišką monologą išdrožė 'panelė,' vienu atsikvėpimu ir ūmai nutilo.

—Prašom pasus,—prasivėrė durys ir Onutė įėjo į vidų dar nedrąsiau, tartum ji už durų būdama viską girdėjo."

Čia ją,—autorius sako,—pirmoji subara, kad nebūtų tokia šventa, šypteltų. Svečiam pagailo tos nelaimingos ūkininkaitės. Jie įžuliai paprašė "panelės" išeiti. Pasilikę su tarnaite, sumokėjo už kambarį, padavė pasus ir vos, vos įkalbėjo, kad Onutė pasiliktų bent valandėlei pasikalbėti su jais. Šioji irgi prašė, kad prirodytų darbą kur nors, bet kartu ir nesitiki del to, kad, —sako,—svečiai, kurie čia ateina, visuomet meluoja. Ji jiems apipasakoja, kaip ji ne kartą buvo panašiu būdu apgauta, suvyliota, išniekinta. Toliau jis rašo, kad trumpai apie save papasakojus, tą patį, ką pasakojo "penelė," Ona tęsė:

"—Pirmąją tarnybą buvau gavusi pas vienus ponus Žaliakalnyje. 15 litų per mėnesį man mokėdavo. Skalbdavau baltinius, prižiūrėdavau vaikus . . . Vieną kartą ponas gnybt, kitą . . . Aš su juo jokios 'šutvės' nelaikiau—išvarė. Pasakė esą jam pražuvęs laikrodėlis. Ką čia aš ponams galvą suku. Nei įdomu, nei ką . . ."

Per ilgą pasikalbėjimą ji svečiams išsiskundė savo ir savo se sers Kostutės vargus ir kad jos sesuo jau nuėjus tais pačiais keliais, kaip ir kitos "panelės" ir ant galo pridūrė: "Jei kitaip nesusitvarkysiu, jei negausiu padoresnio darbo—būsiu nakties šmėkla arba pasiskandysiu." J. Ripka baigia to liūdno vaizdo aprašymą:

"Onutė pravirko ir begte išbėgo pro duris. Ji nebedrįso, nebegalėjo papasakoti savo palaužtos jaunystės, nebegalėjo pailiustruoti mūsų daugumoj pūvančios, farizėjiškos miesčionijos. Tačiau, tikiuos, niekam nepaslaptis, kad mano pažymėtų viešbučių Kaune begalė, o taip pat ir panašių mergelių. Visai viešai tos nelaimingosios, daugumoj proletaratės, del šiokių ar kitokių socialinių priežasčių nuslydusios nuo tikro gyvenimo kelio tenkina klijentų žemuosius geidulius."

Į valdančios (fašistinės) klasės ir Kauno ponijos leidžiamus gandus, būk tų ištvirkėlių priviso del jų išdykumo ir tingėjimo dirbti, baigdamas savo rašinį uždrožia:

"Gal viena, kita ir del to išėjo į gatvę. Bet argi nežinoma, kaip paleidžiama tarnaitės į gatvę, kiek sugyvenama su jomis vaikų? Ar tik jos tai kaltos? Argi jie nežino, kad visos tos prakeikimo pažymėtosios yra darbininkų, smulkių ūkininkų dukterys, tik vieną kita mokanti pasirašyti ar baigusi šokią tokią mokyklą? Vadinasi, ką padarysi . . . Dienos metu mes pamokslininkai, turime rimtesnių temų, o naktį niekas nemato . . . Viską sprendžia ponas automatas.

"—pusę lito įmetė—dvi štukos iškrito. Ir sveikas būsi ir geras biznis . . .

"Argi padoru apie tokią techniką kalbėti? Ar galima pagaliau, taip paviršutiniškai ir protingai tarp savęs ginčytis?"

Tai matote, kaip Lietuvos tautininkai-fašistai nukultūrino Lietuvą, prie ko jie veda Lietuvos žiedą, jaunąją kartą, darbininkų ir valstiečių dukteris. Tik žiupsnelis virš paduotų žinių parodo, kas jos tokios ir kokių sąlygų verčiamos išeina į gatvę. Šunkaus gyvenimo prislėgtos, nustoja doros, išsižada savo skaisčios jaunystės, atsiduoda tamsiam gyvenimo likimui. Samdytojai, mokėdami neapsakomai žemas algas, elgiasi su jomis, kaip nori ir dar jie nesotūs. Dar jiems atrodo, kad dabartinio fašistų režimo neužtenka tarnaitę prispausti, kad jos vergautų ponams. Štai ką rašo vienas fašistinis tūzas Lietuvos Aide spalių mėn. 7 dienos laidoj:

"Tarnaičių klausimas ne vieną kartą nagrinėtas ir bus tol aktualus, kol ir jis susilauks atatinkamų įstaigų dėmėsio. Vienas mūsų skaitytojų atsiliepdamas į nesenai įdėtas K. P. Gandos pastabas tuo klausimu, labai dėkoja už to klausimo kėlimą ir klausia, kada galų gale šeimininkės galės laisviau atsikvėpti, neverčiamos keisti tarnaites kas 2-3 mėnesiai?

"Klausimas tikrai opus. Ir būdinga tai, kad daugiausia tik šeimoms. Jei reikia tarnaitė surasti šeimai, ypač daugvaikei, sunku ir su žiburiu dieną rasti, o kai surandama, tai pora mėnesių patarnavusi ima uždarbį ir smunka. Tokios tarnaitės dažniausia netvarkingos, neturi nei padoriau apsirengti, nei patalynės. Kai po kelių mėnesių tenka grįžti tarnauti, šeimininkė turi erzintis del priimtosios darbo 'pajėgumo' ir pati dirbti.

"Jei tvarkomi laukų darbininkų ir ūkininkų santykiai, ar negalima būtų pagalvoti, kaip pripratinus tarnaites žiūrėti į savo darbą ir už palyginti neblogą pragyvenimą darbdaviui atsilyginti sąžiningu darbu. Reikia tarnaites auklėti, pririšti jas prie darbo."

Tai fašistinė filozofija apie nelaimingų mergelių pavergimą. Ji rado vietos "tautos vado," tautininkų partijos, jaunalietuvių, šaulių, Vilniui vaduot sąjungos, gyvulių ir kitų "globėjo" Antano Smetonos kontroliuojamam geltonlapy Lietuvos Aide. Nors kiek sąžinės turintis žmogus, ar sąžiningesnis laikraštis, ar išdrįstų taip rašyti? Tarnaitės, uždirbdamos po 15 litų į mėnesį ar panašiai, turėtų būti priverstos dirbti ištisus metus (o gal visą gyvenimą) ir sąžiningai atidirbti "už palyginamai neblogą pragyvenimą."

Taipgi baramos, kad neturi padoriau apsirengti, nei patalinės. Tai pasityčiojimas iš Lietuvos liaudies dukterų ir iš visos liaudies.. Aišku, kad Lietuvos liaudis ilgai to nepakęs. Anksčiau ar vėliau ji pasiliuosuos iš po fašistinės vergijos. Tada Lietuvos liaudis atsikvėps tyru oru, galės svarstyti tas sunkias ir nepadorias problemas ir kaip jas prašalinti, kada Lietuva bus laisva, demokratiška šalis.

Dzūkų Ainis

Jiems fašizmas nebaisus. Tai Ispanijos valkučiai Sovietų Sąjungoj, pribuvę spalio 14 dieną.

ŠEŠIS ŽMONES PASMERKĖ ILGIEMS METAMS KALĖTI

Spalio 28 dieną Apeliaciniai rūmai sprendė kelias politines bylas ir ilgiems metams kalėti pasmerkė šešis priešfašistinius valdžios priešus.

Aleksas Mačiulskis, 30 metų amžiaus, iš Salantų miestelio, nubaustas vieneriais metais ir keturiais mėnesiais paprasto kalėjimo, bet į tą bausmę įskaityti ligi teismo iškalėti 10 mėnesių.

Kazys Riepša, 21 metų amžiaus, taip pat iš Salantų, pripažintas kaltu ir nubaustas ketveriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Juozas Demskis, 53 metų amžiaus, iš Kūrynės kaimo, Jankų valsčiaus, Šakių apskrities, nubaustas vieneriais metais paprasto kalėjimo ir į tą bausmę įskaityti 4 mėnesiai ligi teismo atkalėti.

A. M. Benigsonas, 20 metų jaunuolis, iš Gragždžių miestelio, Kretingos apskrities, nubaustas penkeriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo, bet kaip nepilnamečiui trečdalis bausmės numuštas.

Leja Zasaitė, 22 metų mergina, kaunietė, nubausta ketveriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Mejeris Gorklanas, 20 metų jaunuolis, iš Kedainių, nubaustas ketveriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo, bet kaip nepilnamečiui vienas trečdalis bausmės numuštas.

Visi nubaustieji buvo kaltinami kurstyme nuversti Smetonos smurtu uždėtąją tvarką, kurią teismas vadina visuomeninę, taipgi laikyme nelegalios literatūros ir priklausyme nelegalei bolševikų—komunistų partijai.

NORI UŽTVENKTI NERĮ

Lietuvoje vis daugiau atsiranda šalininkų, svajojančių apie pastatymą Neryje užtvankos ties Jonava. Toje vietoje užtvenkus Nerį Šventosios vanduo pakiltų ligi Anykščių ir visi Kauno garlaiviai galėtų Nerim, o paskui Šventąja nuplaukti ligi pat Ukmergės. Ateinančiais metais būsią pradėti tyrinėjimai.

PRADEDA RŪPINTIS SVEIKATA KAIME

Kaunas.—Sveikatos departamentas skelbia, kad ateinančiais metais atidarysiąs 200 sveikatos punktų ir tam reikalui paskirsiąs apie milijoną litų. Taipgi visiems gydytojams bus nustatytos laikinos tarifų taisyklės ir paruoštas medicinos įstatymas. Su šiuo įstatymu bus galima bent kiek pagelbėti kaimui, kame sveikatos reikalai yra visiškai apleisti. Tokį įstatymą rengianti valstybės taryba.

Be to, sveikatos departamentas gruodžio mėnesyje visame krašte vesiąs labai plačią propagandą sveikatos klausimu.

PASIKORĖ VIRŠ KRŪVOS SUPLĖŠYTŲ PINIGŲ

Širvintų valsčiuje, Drublionių kaime šiomis dienomis įvyko šiurpi tragedija.

Šiame kaime gyveno tėvas ir sūnus Pažiūriai. Tėvas buvo keisto būdo ir ne tik su sūnum, bet ir su kaimynais nesugyveno. Sūnus gyveno atskirai, o namie—vienas tėvas.

Spalio 21 dieną žmonės matė juodu kartu vaišinantis. Visiem tas dalykas pasirodė nepaprastu. Nuo tos dienos jie abu dingo. Kaimynai pastebėjo, kad jų gyvuliai bastosi po laukus nieko nesaugomi. Kai kurie mėgino įeiti į vidų, bet radę uždarytas duris ir iš vidaus uždengtus langus nedrįsę įeiti. Po kelių dienų visgi sutarė keliese įsilaužti į vidų. Įėję vidun jie pamatė ant krosnies gulintį visą sudaužytą negyvą sūnų, o tėvą virš krūvos suplėšytų pinigų, vidury kambario, pasikorusį. Policija veda kvotą ir įvykį aiškina.

ĮRAŠĖ Į SUPLIKACIJAS NAUJĄ PUNKTĄ

Bagaslaviškis.—Labai suaktualėjus civilinės metrikacijos klausimui, ir šioj apylinkėj jis virto dienos klausimu. Visi tuo reikalu šnekėjosi, visi diskusavo ir labai didelė dauguma žmonių laukė, kad vis tik civilinė metrikacija bus įvesta. Bet kaip žmonės nustebo, kuomet vietos klebonas bažnyčioje per kelias iš eilės sąvaites koneveikė civilinę metrikaciją ir jos iniciatorius, klupdė parapijonis ir pagaliaus įsakė kiekvieną sekmadienį giedoti: "Moterystės stoną—šventumą mūsų tėvynėje užlaikyti teikies, prašome, išklausyk mus viešpatie!"

Pasirodo, kad šis "argumentas" kovoje su civiline metrikacija "vartojamas" visoj Kaišiadorių vyskupijoj.

Žmonės kraipo galvas ir stebisi šia naujanybe bažnytinėse pamaldose, bet netiki giedotojų nuoširdumu . . .

BRANGSTA MAISTO PRODUKTAI

Spalio 28 dieną Alytuje buvo nemažas turgus. Rudeniop pradėjo brangti maisto produktai. Sviesto kilogramas 3—3.20 lt., 10 kiaušinių 1 litas, sūriai nuo 80 centų iki 1 lito ir daugiau, žąsis 5 litai, antis nuo pustrečio iki trijų litų. Rodos, maisto kainos neperdidelės, bet neturtingieji skundžiasi, kad jau dabar negali virš pažymėtų produktų įpirkti ir žiemos laiku jiems teks badauti.

Į Visus Liaudies Balso Skaitytojus, ALDLD Narius, Nares ir L. B. Šalininkus Montreale ir Apylinkėje

MONTREAL. — Be Jūsų, Draugai ir Draugės, pastangų ir rėmimo Liaudies Balsas nebūtų galėjęs lankytis pas tūkstančius Kanados lietuvių per paskutinius metus. Jūs per paskutinius penkis metus darbavotės ir rėmėte, kad neužgęstų pirmiau D. Ž. dabar L. B., kaipo vienintėlė Kanados lietuvių žvaigždė, antifašistinio kelio rodytoja ir vedanti darbo žmones į kovą už laisvesnį, turtingesnį ir laimingesnį gyvenimą.

Apie tolimesnį mūsų laikraščio išlaikymą pasitarti šaukiami visi Liaudies Balso skaitytojai, ALDLD nariai-ės, laikraščio rėmėjai ir progresyvio darbo žmonių judėjimo šalininkai, kviečiami dalyvauti bendruose susirinkimuose aptarimui, kaip pravesime Liaudies Balso ateinantį vajų, kuris prasideda su gruodžio 1 d. ir tęsis ligi sausio 15 d., 1938 m.

Rytiečių distrikte tuo reikalu šaukiamas susirinkimas **penktadienį, lapkričio 26, d., 8 val. vakare, 2114 Frontenac St. salėj.**

Posančaliečių distrikte toks susirinkimas įvyks **sekmadienį, lapkričio 28 d., 2 val. po pietų, 01234 Charlevoix St. salėj.**

Visas drauges ir draugus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

Ligi draugiško pasimatymo susirinkime

Pirmo Rajono Komitetas

ALDLD Kuopos Ruošiasi Liaudies Balso Vajui

Pasikėlė Kvotas Virš Siūlytos

MONTREAL. — Lapkričio 19 d. ALDLD Pirmo Rajono Komiteto posėdyje paaiškėjo, kad mūsų rajono kuopos rimtai ruošiasi Liaudies Balso vajui. Abidvi kuopos bendrai su rajono komitetu šaukia skirtinguose Montrealo distriktuose ALDLD narius, Liaudies Balso skaitytojus ir visus progresyvius ir demokratijos šalininkus dalyvauti vajaus atidarymo mitinguose. Mitingai numatomi turėti pasekmingi.

ALDLD kuopų susirinkimuose svarstymų ir planavimų vajaus pravedimo klausimo rezultatai toki: abidvi rajone gyvuojančios kuopos kvotas pasikėlė virš Liaudies Balso Administracijos ir Pirmo Raj. Komiteto siūlytų kvotų. Tarpe kuopų greičiausia įvyks draugiškos lenktynės. Udarninkus viena ir kita kuopa smarkiai organizuoja. Abejotina, ar randasi nors vienas progresyvis Montreale lietuvis, kuris abejotų, ar montrealiečiai sukels Liaudies Balso paramai $300 paramos ir gaus 90 naujų skaitytojų laikraščiui. Nė vienais metais taip optymistiniai nežiūrėjo aldiečiai į vajaus sekmingą pravedimą, kaip šįmet. Bet neapsvaigkime, praėjusių vajų pasisekimu!

Jau Ruošiamasi Liaudies Balso Metiniam Koncertui

Sausio 9 d. 1938 m. Rumunų salėj, 3486 Iberville St., įvyks Liaudies Balso Metinis Koncertas. Kaip kurių sričių menininkai jau dabar stropiai ruošiasi koncerto programai. Į kitus menininkus dar dabar atsikreipimus darome. Menininkai mielai sutinka pasitarnauti del padarymo pasekmingo parengimo. Ruošėjai darome žygius gauti kokį nors profesionalą menininką, kuris taipgi dalyvautų programoje. Suvienytų Valstijų lietuvių yra pasižadėjusių dalyvauti mūsų ruošiamam koncerte, o jų organizacijos greičiausia atsiųs oficialį svečią pas mus.

Į visas Montrealo lietuvių organizacijas kreipiamės širdingai prašydami, kad minėtą dieną, kada įvyks Liaudies Balso metinis koncertas, neruoštumėte parengimų, o visus kviečiame dalyvauti viename bendrame koncerte. Liaudies Balsas ir koncerto ruošėjai atsilygins tuo pačiu, kaip jūs įvertinsite mūsų atsikreipimą.

L. B. Korespondentas

Pašalpinė Draugija Rengiasi Liaudies Balso Vajui

WINNIPEG. — Lapkričio 13 dieną įvyko Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos St. Boniface ir Winnipego (septintos) kuopos mėnesinis susirinkimas. Susirinkime nutarta atsišaukti į vietinę ALDLD kuopą ir į Winnipego Lietuvių Bendrą Frontą prisidėti prie bendro Liaudies Balsui rengiamo parengimo.

Parengimu rūpintis išrinktas komitetas, bet parengimui laikas dar nenustatytas, mat palikta su kitomis draugijomis susitarti, apie ką bus vėliau pranešta. Taipgi kuopa nutarė penkmetinių spaudos sukaktuvių proga pasiųsti Liaudies Balsui sveikinimą su 10 dolerių. Šis darbas atlikti pavesta kuopos valdybai.

Tai gana didelis įvertinimas Liaudies Balso, bet kartu pranešame, jogei šie žygiai rodo tik pradžią prisiruošimo prie darbo. Su tuo norime perspėti ir kitas organizacijas, kad jos nesnaustų, nes 7-ta kuopa gali iškirsti didelį šposą toms organizacijoms, kurios savo narius skaito net šimtais. Mūsų kuopa yra tik dulkė prieš kitas Kanados lietuvių organizacijas, bet darbais gali būti gana didelė. Torontas su Montrealu būkite atsargūs su Winnipego ir St. Boniface lietuviais!

Kiek teko patirti, tai prie Liaudies Balso vajaus gerai ruošiasi ir ALDLD 217 kuopa. Manau, kad ir Winnipego Bendras Frontas neatsiliks nuo šio darbo, stos kartu su visais ir dirbs, nes Liaudies Balsas patarnauja visiems. Tą pamatysime vėliau.

SDKLSPS 7-ta kuopa nutarė pasekmingai pravesti naujų narių gavimui į savo draugiją vajų. Tad kviečiame visus provincijoj gyvenančius narius stoti darban ir stengtis padidinti mūsų kuopą. Be jūsų pagelbos, draugai, mums, mieste gyvenantiems, būtų sunku pasekmingai vajų pravesti, tad kviečiame jus į bendrą darbą.

Draugijos vajus ir mūsų kuopos planai bus paskelbti Liaudies Balse, prašome tėmyti ir laiku imtis darbo.

P. Puras
SDKLSPD 7-tos Kuopos Korespondentas

Sudburiečiai Darbuosis Liaudies Balso Vajuje

SUDBURY. — Lapkričio 14 dieną įvyko SDKLSPD 3-čios kuopos susirinkimas, kuriame po apsvarstymo kuopos reikalų buvo perstatytas Liaudies Balso administracijos laiškas, pranešantis apie ruošimąsi prie Liaudies Balso vajaus.

Susirinkimas plačiai apdiskutavo Liaudies Balso vajaus reikalus ir nutarė su aukomis remti, o vajaus pravedimui vadovybę pasiūlyti ALDLD kuopai. Kanados lietuvių spaudos penkmetinių sukaktuvių proga, susirinkimas nutarė pasiųsti pasveikinimą su dešimčia dolerių.

Taipgi susirinkime kuopos valdyba iškėlė ir Ispanijos kovotojų rėmimo reikalą. Susirinkusieji šį klausimą įvertino ir nutarė Ispanijos liaudies kovotojų paramai tarpe Sudburio lietuvių padaryti aukų rinkliavą ir šokių parengimą.

Ten Buvęs

ALDLD Trečio Rajono Atsišaukimas į Narius

Brangū Draugai ir Draugės:

Kadangi Kanados lietuvių laikraštis, tai yra Liaudies Balsas, iš prenumeratų išsilaikyti negali, todel, kad užtikrinti to laikraščio gyvavimą, Liaudies Balso adminstracija skelbia vajų, kuris prasidės gruodžio 1 ir tęsis iki sausio 15.

Kadangi šiais metais sukanka penki metai nuo Kanados lietuvių laikraščio įsikūrimo, todel šių metų Liaudies Balso vajus turi pasižymėti, būti istoriniu vajum. Šio vajaus laiku, apart kėlimo Liaudies Balsui materialės paramos, turime plačiai liskusuoti ir pasverti jojo penkių metų nuopelnus bei jo trūkumus.

Vienas iš didžiausių trūkumų, kuris Liaudies Balse pasireiškia, tai trūkumas žinių iš trečio rajono lietuvių kolonijų. Todel šio vajaus laikotarpiu progresyvės trečio rajono organizacijos bei pavieni draugai ar draugės turėtumėt pasistatyti sau už pareigą suorganizuoti korespondentu-rašytojų ratelius, kurie, teikdami teisingas žinias, užpildytų tuos trūkumus, kokie pasireiškia delei mūsų apsileidimo.

Nors Liaudies Balso administracija trečiam rajonui aukų kvotą siūlo iš $200, bet lapkričio 5 dieną įvykęs trečio rajono komiteto posėdis nutarė kvotą pasikelti iki $250. Kvotą pasikeliame todel, kad mūsų rajone per apskritus metus Liaudies Balso palaikymui nepadaryta nei vieno parengimo, kai tuo tarpu kituose rajonuose tas buvo atlikta. Naujų skaitytojų kvotą pasiūlyta 20. Tokia ir pasilieka.

Nors šių metų kvota nedidelė, bet kad ją sukelti—reikalinga visų kooperacija. Todel trečio rajono komitetas atsišaukia į visas trečiam rajone esančias progresyves organizacijas, į Liaudies Balso skaitytojus bei remėjus, kviesdamas stoti į liaudiškos spaudos stiprinimo darbą.

Aukų bei prenumeratų rinkimo blankas jau išsiuntinėjome, bet jei kas dar norėtumėte jų gauti, rašykite rajono sekretoriui P. Gutaskui, 63½ Barber St., Winnipeg, Man. Pinigus siųsdami perlaidas malonėkite išrašyti J. Radzevičiaus vardu, o laiškus adresuokite Gutauskui.

Trečias rajonas iššaukia pirmą rajoną į socialistines lenktynes sukėlime pasiimtų kvotų.

Draugiškai,
Trečio Rajono Komitetas

Suvienytų Valstijų ambasadorius N. H. Davis ir Anglijos užsienio reikalų sekretorius kalbasi 9 šalių konferencijoj Brusely. Konferencija nieko neatliko, nors iš karto daug tikėtasi.

ATITAISYMAS

Rašydamas apie Dr. Weinstein paskaitą reporteris padarė klaidą, vietoj žodžio "Kanadoj" naudodamas žodį "Amerikoj." Pažymėtas vėžiu sergančių ir mirštančių skaičius apima tik Kanadą. Visoj Amerikoj vėžio liga sergančių ir mirštančių skaičius daug didesnis.

S.D.K.L.S.P.D. St. Boniface-Winnipeg Kuopos Nariams

Gerb. Draugai ir Draugės! Aš turiu pranešti jums, provincijoj ir ne provincijoj gyvenantiems nariams, kad atsilikusieji su mėnesiniais mokesčiais turite apsimokėti šiais metais, nes metai jau baigiasi, o kuopoj randasi keliolika narių, atsilikusių su mokesčiais, taip pat keletas randasi suspenduotų. Kurie randatės suspenduoti, prašomi mokesčius prisiųsti septintos kuopos sekretoriui.

Taipgi prašomi prisiųsti ir antrašus, kad kuopa žinotų, kur kuopos nariai apsigyvenę, nes reikalui ištikus tas yra labai reikalinga.

Įvertinkit pašalpinę draugiją ir nepamirškite atlikti savo pareigų. Būkite visuomet apsimokėję mokesčius, kad ištikus nelaimei galėtumėt gauti paramą.

Kurie dar nepriklausote, tie stokite į draugiją, ypatingai tuo laiku, kada prasidės vajus. Visi bendrai dirbdami galėsime daugiau nuveikti ir išauginsime draugiją į geriausią Kanados Lietuvių Pašalpinę Draugiją.

Turiu pranešti visiems provincijoj gyvenantiems draugijos nariams, kad septintos kuopos savitarpiniai reikalai eina gerai; kuopa darbuojasi narių ir visuomeniniais reikalais, remdama Ispanijos liaudies kovas ir priešfašistinį judėjimą.

Pinigus—narinius mokesčius siųskite šiuo adresu: V. Novogrodskas, 227 Bertrand St., St. Boniface, Man.

V. Novogrodskas
7-tos kp. Sekretorius

AUKOS

Draugas J. Šeinauskas, Beardmore, Ont., atsinaujindamas prenumeratą paaukavo $1.00 Ispanijos kovotojams.

Draugas V. Prelgauskas, Dorion, Ont., Ispanijos kovotojams paaukavo $2.00.

Emigranto Gyvenimas Kanadoje

Rašo J. MIKAILA

(Pabaiga)

Taip tai 1930 metų sezoną teko užbaigti su 2,397 myliomis kelionės, iš jos 1,436 mylias teko nukeliauti niekam dėkui nepasakius.

Po ilgos kelionės prisiėjo apsigyventi Winnipege ir praleisti žiemą be darbo ir jokios naudos. Mat, tuo laiku tarp lietuvių veikimas buvo visai silpnas, tai daugiausia susirinkdavo į "lietuvišką" pulrūmį.

Sulaukęs pavasario nuvykau į Brandoną. Ten gavau darbą ant ūkės. Apie septynis mėnesius išvargus teko vėl grįžti į Winnipegą ir iš čia vykti į Hadescville apylinkę, į miškus. Bet miške radau nepakenčiamas sąlygas, tad sąvaitę padirbęs turėjau apleisti kempę ir grįžti atgal į Winnipegą, o iš čia į Brankild apylinkę pas farmerį. Čia darbo sąlygas radau tikrai blogas: turėjau apžiūrėti 24 arklius, didelį būrį kiaulių ir vištų, melžti 7 karves, atliekamu laiku kirsti mišką, o algos gavau tik penkis dolerius per mėnesį. Čionai išdirbau tris mėnesius, o po to nuvykau į Winnipegą. Šią vasarą teko padaryti 366 mylias kelionės, palyginus su pirmesniais metais, nedaug; suprantama, didesnė jos dalis padaryta "zuikiu."

Atėjo 1932 metų pavasaris. Nieko nelaukdamas "dūmiau" į Reginą, o iš ten pas farmerį, kur šešis mėnesius iškentėjau, tarsi baudžiamojoj stovykloje. Ypatingai žiaurumu ir nekultūringumu pasižymėjo tie žmonės, pas kuriuos buvau. Jie ilgai pasiliks mano atmintyje.

Šioj vietoj bevergaujant, mane pradėjo lankyti Darbininkų Žodis. Farmerys iš emblemos patyrė jo kryptį, tai kasdien nesigailėdavo man "puikių" komplimentų. Laimei, anksti užsnigo, tai sezono nepabaigus atsirado proga jį apleisti ir grįžti į Winnipegą.

Tą rudenį buvo labai sunku kur nors darbą rasti. Bet ant laimės darbo biržoje pastebėjau, kad Keevatin Lumber kompanija reikalauja špalų tašytojų. Man ir Jurgiui buvo nesunku tas darbas gauti, nes pirmiau buvome dirbę prie tokio darbo. Pranas ir Vincas nebuvo tašę špalų, negavo to darbo ir palydėjo mus su ašarotomis akimis. Taip palikę draugus atvykome į Ignace, Ontarijon. Šį sezoną užbaigiau atlikęs 1,008 mylias kelionės, iš kurios 712 mylių nuvažiavau niekam nė dėkui nepasakęs.

Miške radau labai blogas darbo sąlygos. Į darbą eiti ir pareiti į kempę tekdavo nakties laiku. Kelias per mišką duobėtas, kalnuotas ir akmenuotas, tai prosiščia tekdavo bėgti, kad per dvi valandas pasiektum reikiamąją vietą. Mat dirbome ant kavalkų, tai niekas nepaisė, kiek mes laiko sugaišome kelionėje. Bet mes, kurie kasdien po keturias valandas turėjome skirti nuėjimui ir parėjimui iš darbo, jautėme labai sunkias sąlygas ir begaliniai turėjome skubinti, kad kokį centą uždirbus.

Skubinimą visuomet palydi nelaimės, tad ir čia be jų neapsieita. Del šios priežasties čionai tapo užmuštas Bolis Mitkus, kilęs iš Trakų apskrities, nuo Kruonio. Viena tenka pažymėti, kad tuo laiku kempėse vaizdas visiškai buvo pasikeitęs, negu 3-4 metai atgal. Vietoj pirmesnių, neapykantą tarp savęs sėjančių, jau lengvai buvo galima sutikti sąmoningų ir draugiškų darbininkų. Darbininkiška spauda irgi jau buvo dažnu svečiu kempėse. Ateidavo į kempes Darbininkų Žodis, Vilnis ir kitų tautų darbininkiški laikraščiai.

Tačiau gyvendami sunkiose sąlygose jautėme tikrą vergiją, kurią užbaigę sugrįžome į Winnipegą, o iš ten nuvykau į Nesbitt apylinkę pas farmerį. Čionai radau dar daugiau pablogėjusias gyvenimo sąlygas. Teko dirbti daug ilgesnes darbo dienas, daugiau priveržti diržą ir už mažesnį atlyginimą. Visuomet jausdavau alkį. Mano "miegamajam" buvo supilta keli šimtai bušelių kviečių. Alkio nepakęsdamas pradėjau juos mirkyti, pasaldinti su cukrum ir valgyti. Apie šio maisto skanumą greitai pamiršau, bet jo pasekmes ilgai negalėjau pamiršti, per trejus metus jautiau viduriuose skausmą.

Pas šį farmerį, kurio kviečius aš dorojau, atlankė mane Darbininkų Žodis. Iš emblemos patyrė jo pakraipą, man jo neatidavė ir nustojo su manim kalbėti, tik vieną kartą prisiminė, kodel neskaitau to laikraščio, kurį skaitydavau prieš metus laiko (Keleivio).

Pabaigus darbą, šis reakcinis farmerys užlaikė pusę mano algos. Kreipiausi prie valdžios organų, apvažiavau trijų valsčių miestelius, ėjau nuo "Ainošiaus" pas "Kaipošių" iki provincianalis teisėjas paėmęs iš manęs farmerio duotą algos kvitą pasižadėjo dalyką ištirti ir sugrąžinti kvitą. Penki metai jau prabėgo nuo to laiko, pinigai guli pas farmerį, kvita pas teisėją, o man niekas negrąžina tų centų, kuriuos uždirbau bevalgydamas farmerio kviečius. Gautąją algos dalį prisiėjo atiduoti daktarui ir C.P.R. kompanijai likusių beieškant.

"Užbaigęs" bylą grįžau į Winnipegą. Čia radau "laimę" belaukiant. Visai po trumpo laiko pasitaikė su draugais išvykti prie špalų tašymo į Great Falls. Bet ten nuvykus neteko nei gerai apšilti. Mat bosas pastebėjo mūsų kalboj jo nekenčiamus žodžius, nes visose kalbose jie vienodai skamba. Sekančią dieną už tai turėjome nešdintis iš kempės su savo kirviais, pielomis ir visu turtu. Taip alkani, sušalę, suvargę ir vėl dasigavome į Winnipegą. Čia ir vėl "laimė"—kitą dieną važiuojam į Kenorą, Ontarijon, dirbti Keevatin Lumber kompanijai. Tokiu būdu ir šių metų sezonas užsaibaigė 1,024 myliom kelionės, iš kurios 266 mylias teko keliauti "zuikiu."

Šioj vietoj teko ilgiau apsistoti ir minėtai kompanijai dirbu jau penkti metai. Bet darbe irgi visko teko patirti. Keturi metai atgal peršalau kvėpavimo organus. Šiuo laiku su peršaldymu privalau būti labai atsargus, nes mažiausias peršaldymas atnaujina skausmą, kuris tęsiasi nuo vienos iki keletos dienų. Tai miško darbininko dovana.

Per tą laikotarpį buvau liūdininku daugybės nelaimių, kurias visas sunku ir prisiminti. Keletai darbininkų buvo sulaužyti rankų ir kojų kaulai, kiti su kirviais sunkiai susižeidė, o trys prarado gyvybes. Visos tos nelaimės įvyko del begalinio skubinimo. Reiškia, kapitalistinė skubinimo sistema ryja darbininkų gyvybes, padaro juos invalidais.

Nors dabar gyvenu lyg ir apsistojęs, bet miškuose visuomet būna sezoninės darbo pertraukos, atsiranda ir asmeninių reikalų, tai dažnai tenka aplankyti miestą. Taip tai per keletą tokių kelionių teko nuvažiuoti 2,455 mylias, iš kurių 1,356 mylias niekam dėkui nepasakius.

Kaip viršuj minėjau, į Kanadą vykome ieškoti geresnių gyvenimo sąlygų, uždarbių ir ramybės, bet per dešimts metų gyvenimo laikotarpį teko "išskraidyti" net 10,629 mylias, iš jų 4,156 mylias niekam dėkui nepasakius. Kapitalistiniam dykaduoniui ši skaitlinė nesukeltų jokio nuostabumo, bet žinant, kad tiek apkeliavau ne pasigrožėjimui, ne poilsiui, o beieškant darbo, tai lengvai galima suprasti, ant kiek tokia kelionė suteikia malonumo. Visas jos vaizdas galima piešti tik alkio, šalčio, nuovargio ir įvairaus šiurpo spalvomis.

Kas važiavo vogčiomis, tai žino, kad nemalonus užsiėmimas. Tenka kęsti nemigos, pabūti alkanam, tenka sušlapti ir sušalti, reikia slėptis ir kartais nešdintis taip greitai, kiek dviejų "cilinderių" mašina pajėgia bėgti. Tas stato pavojun ne tik sveikatą, bet ir gyvybę.

Vienas draugas man pasakojo vieną šiurpų vaizdą iš savo slaptos kelionės. Po ilgos kelionės jis buvo labai pavargęs ir lietus pradėjo lyti, o kelionė buvo dar nebaigta. Traukinys sustojo nežinomoj stotelėj. Prisiėjo nušokti nuo savo "žirgo" ir greitai slėptis, ieškant kur praleisti naktį. Čia lyg ant laimės buvo statoma nauja pastogė, tad nuo "žirgo" tiesiai ir ant jos slenksčio. Bet vietoj grindų pastebėjo lyg ir kokį spindulį. Susilaikė nuo žengimo vidun ir užsižiebė degtuką ištirti, kas per spindulys. Paaiškėjo, kad stovįs ant 200-300 pėdų gilumo šulinio rentinio, kurio gilumoje telkšėjo vanduo. Kas būtų atsitikę, jei būtų nepastebėta to spindulio ir pora žingsnių žengta toliau, turbūt visiems yra aišku. O kas mus privertė tokiose sąlygose gyventi ir statyti savo gyvybes pavojun, tai kiekvienas rankpelnis apie tai turėtų gerai pagalvoti.

Laiškas iš Ispanijos

Gerbiami Draugai!

Vieną laišką jums pasiunčiau tada, kada atvykau į Ispaniją, manau gavote. Dabar, pasitaikius progai, rašau antrą.

Jums tenka patirti iš laikraščių, kad šiuo laiku respublikos armija pusėtinai pasivarė pirmyn ir atėmė iš fašistų svarbias pozicijas. Quintos ir Belchitės užėmimas skaitomas dideliu respublikos armijos laimėjimu, o fašistų pralaimėjimu. Fašistai ties tais dviem miesteliais pralaimėjo mūšį ir neteko 4,000 kareivių, iš kurių daugelis užmušti, sužeisti, o kiti pateko į nelaisvę. Taipgi paimta daug ginklų, amunicijos ir nemažas teritorijos plotas. Dabartiniu laiku respublikiečių kariuomenė artinasi prie Saragozos, prie svarbios fašistų drūtvietės. Tikimasi, kad pavyks fašistus iš Saragozos išmušti ir perkirsti jų susisiekimą su kitais frontais.

Quinto, Belchite fronte iki rugsėjo mėnesio buvo beveik ramu, nes čia stovėjo anarchistų armija. Jie kartais suėję su fašistais net futbolą lošdavo, tik atėjus prie valdžios Negrinui pasidarė didelė permaina. Jam užėmus ministerio pirmininko vietą buvo perorganizuota armija, gerai sudisciplinuota ir įsteigta centralinė komanda, tad daug kas pasikeitė ir šiame fronte.

Gal draugai jau senai patyrėte, kad Ispanijoj žuvo Kanados lietuvis, draugas Bolis Alksnis. Quintoj suėjau draugą Zdanį, kuris kartu dalyvavo su draugu B. Alksniu prie Belchitės mūšiuose, tai jis man pranešė šią liūdną naujieną. Gaila netekus draugo . . . Ilsėkis drauge Ispanijos žemėje, o mes tęsime tą kovą iki laimėjimo!

Šį laišką pradėjau rašyti netoli Saragoza fronto, kada ten ėjo didžiausi mūšiai, o baigiu rašyti būdamas jau ant fronto. Tuo kart viskas neblogai einasi. Esu drauge su draugu Grigaravičium.

Visiems draugams ir draugėms siunčiu komunistinių linkėjimų.

J. Malickas

Jei norite pasisiūt tokią suknelę, galite tai padaryti nusipirkę patterną, kurio numeris ant paveikslo.

Į ALDLD 137 kp. Narius, L. B. Skaityt. ir Simpatikus

MONTREAL. — Brangūs Draugai ir Draugės! Kaip kiekvienais metais, taip ir šįmet artinasi vienintėlio Kanados lietuvių laikraščio vajus. Reiškia artinasi darbymėte, kurioje visi aldiečiai, Liaudies Balso skaitytojai ir jo simpatikai turėsime pasidarbuoti stiprinimui to šviesos židinio, kuris kiekvieną sąvaitę aplanko mus, pranešdamas svarbiausius pasaulio įvykius, kas dedasi plačiojoj Kanadoj, ir pagaliau, kas naujo Kanados lietuvių gyvenime, o taip pat nušviečia darbo žmonių kovas už didesnį duonos kąsnį, už lengvesnes gyvenimo sąlygas ir nuolatos svarbiausiu uždaviniu stato, kaip privesti prie vienybės darbo žmones, laisvę mylinčią liaudį, apsigynimui nuo žiauriausio žmonijos priešo, karo siaubūno—fašizmo. Už tai reikalinga mums patiems, darbo žmonėms, jį palaikyti ir nuolatos stiprinti. Jam iš mūsų reikalinga piniginė parama. Žinoma, svarbiausia jam turėti kuo daugiausia skaitytojų, iš ko būtų didesnė nauda mums visiems, darbininkams. Bet pats laikraštis vien iš skaitytojų negali pasilaikyti, imdamas už prenumeratą, palyginus jo vertę, tokią mažą kainą.

Todel nuo 1 d. gruodžio, š.m. iki 15 sausio, 1938 m., skelbiamas vajus gauti kuo daugiau skaitytojų ir kartu už sukėlimą piniginės paramos. ALDLD Pirmo Rajono (Montreal) Komitetas užsidėjo kvotą Montrealo ir jo apylinkės ribose sukelti $300.00 ir gauti 90 naujų skaitytojų. ALDLD 137 kuopa (Point St. Charles distrikte) pasiėmė sukelti Liaudies Balso paramai $160 ir gauti 45 naujus skaitytojus. Kaip matote, kvota ne visai maža ir kad mūsų kuopa ir bendrai posančialiečiai išneštumėm savo garbę, išpildytumėm savo kvotą su kaupu, pralenkdami visas kitas kuopas, pasiruoškime gerai toms lenktynėms. Nei kiek neabejoju, kad mes kitiems nepasiduosime, mūsų kuopa turi energingų udarninkių ir udarninkų, kurie pasiaukos tam taip svarbiam darbui, bet darykime viską, kad liktumėm pirmutiniais ir todel visos ir visi, ALDLD 137 kp. nariai, udarninkės ir udarninkai, Liaudies Balso skaitytojai, simpatikai ir rėmėjai konsoliduokime mūsų jėgas, ruoškimės Liaudies Balso vajui.

ALDLD 137 kuopos valdyba yra nutarusi šaukti posančialy masinį mitingą Liaudies Balso vajaus atidarymui, lapkričio 28 d. (sekmadienį), 2 val. po piet, 01234 Charlevoix St. Tad visi posančialiečiai Liaudies Balso skaitytojai, udarninkės-ai, simpatikai-ės, rėmėjai-jos ir visi ir visos dalyvaukime minėtam mitinge, išdirbkime sau planus sekmingam pravedimui Liaudies Balso vajaus, kad galėtumėm drąsiai stoti į lenktynes su visais, o prieš mus niekas neatsilaikys!

Kuopos pirm. **E. Vilkis**

PRANEŠIMAI

MONTREAL, QUE.

Montrealo Lietuvių Jaunimo Choro mėnesinis susirinkimas šaukiamas lapkričio mėn. 26 d. (penktadienį), 8 valan. vakare, Posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix St.

Taigi, draugai choristai ir choristės kviečiami dalyvauti, nes turėsime daug svarbių dalykų aptarti.

Taip pat kviečiame ir dramos sekcijos narius posančalio distrikto, nes turėsime ir dramos sekcijos reikalus apkalbėti.

Už Choro Valdybą
E. Petrauskienė

TORONTO, ONT.

ALDLD 162 kuopos Liaudies Balso vajui pravesti komisija lapkričio 26 d. (penktadienį), 8 val. vakare, 6 Denison Ave., šaukia rėmėjų ir udarninkų susirinkimą.

Liaudies Balso skaitytojus, rėmėjus ir simpatikus kviečiame atsilankyti, nes turėsime išdirbti planus, kaip pravesti šį vajų.

Komisija

TORONTO, ONT.

Lapkričio 28 d. (sekmadienyje), 2 val. po pietų, 6 Denison Ave., įvyks svarbus priešrinkiminis susirinkimas. Kalbės penkto wardo aldermanas Stewart Smith temoje "Kodel reikalinga darbininkams turėti savo atstovus miesto valdyboje?" Taipgi kalbės Conner, CCF kandidatas.

Visi balsuotojai ir susiinteresavusieji rinkimais kviečiami atsilankyti.

Kviečia **T.L.K.L.D.A.**

TORONTO, ONT.

Šiuomi pranešame, kad sekmadienį, lapkričio 28, 7 val. vakare, 6 Denison, atsibus lietuvių moterų susirinkimas, kuriame bus kalbama apie streiką prieš pieno kainos pakelimą. Susirinkime kalbės viena draugė iš tarptautinio judėjimo.

Visos torontietės kviečiamos ateiti.

Komitetas

MONTREAL, QUE.

Gėlių Šokiai

Ateinantį šeštadienį, t. y. 27 d. lapkričio, 8 val. vak., 01234 Charlevoix St., ALDLD 137 kp. moterų skyrius ruošia **Gėlių Šokius,** kuriuose taipgi bus duodamas prizas už valco šokį.

Todel užkviečiame visus ir visas atsilankyti, o atsilankę tikrai nesigailėsite, nes jausitės labai jaukiai.

Kviečia **Rengėjos**

MONTREAL, QUE.

Kas Laimės?

Šeštadienį, lapkričio (November) 27 d., D. L. K. Vytauto Neprigulmingas Kliubas, Kliubo salėj, 2161 St. Catherine St. E., ruošia priešfašistinius BALIŪNŲ ŠOKIUS su laimėjimais. Bus iškabinta tiek baliūnų, kiek bus žmonių; trys iš jų bus su laimėjimo numeriais ir kam papuls ta laimė, pagauti baliūną su numeriu, tas gaus atatinkamą dovaną.

Montrealiečiai, nepraleiskite progos, ateikite paskutiniu kart prieš adventus linksmai pasišokti, o gal dar pavyks ir laimė pagauti. Pradžia 8.30 val. vak.

J. Lesevičius

MONTREAL, QUE.

Lapkričio 28 d., 7 val. vakare, ALDLD 137 kuopa, ruošia pasilinksminimą posančaliečių salėj, 01234 Charlevoix St.

Šį sekmadienį bus labai įdomių dalykų, tad kviečiame visus dalyvauti šitam smagiam pasilinksminime.

Parengimo Komisija

KALĖDINĖ EKSKURSIJA

Į LIETUVĄ

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

NEW YORK—KLAIPĖDA

(Per Gothenburgą, Švediją)
Laivų išplaukimai iš New Yorko

DROTTNINGHOLM lapkrč. 18
GRIPSHOLM ..... gruodžio 8

Sutaupysi pinigą pirkdamas laivakortę ten ir atgal.

Ekskursijų brošiūrėlė ir kainoraštis, gaunama nemokamai pas visus mūsų autorizuotus laivakorčių agentus, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Str., Montreal, Que.

IR SVEIKOS AKYS KARTAIS NEMATO

HUDSON, ONT.—Kiek laiko atgal Vilnies redaktorius, draugas V. Andriulis, Vilnyje rašė, kad šių dienų medicinos mokslas yra tiek galingas, jog nereges akis galįs pakeisti sveikom akim. Dėja, jis pažymėjo, kad yra ir sveikų akių, bet svarbiausių dalykų nematančių.

Daktaras Graičiūnas sako, kad tokias akis sunku pagydyti, nes "ligonis," anot jo, "tarsi tas ožys, nuo šviesos spiriasi." Tokių akių svininkas ir savo draugą įsivaizduoja priešu, jam keršina, o tikrojo priešo nemato.

Tos nuomonės teisingumui užtvirtinti rasime daugybę pavyzdžių. Kaipo miško darbininkas, paimsiu vieną pavyzdį iš K.L. Co. kempių gyvenimo. Vienoj kempėj gyvename 120 vyrų. Gyvename labai susispaudę: keturiems darbininkams pasistatymui lovų, apsirengimui ir atlikimui įvairių reikalų yra paskirta tik septynių pėdų ilgio ir pločio grindų kvartalas. Turint tiek gyvenimui vietos, tai ir apsisukant reikia saugotis, kad nepalietus savo kaimyno, arba neužstojus jam šviesos. Kitaip, gali susilaukti nemalonių rezultatų.

Rodos, labai aišku kieno kaltė del tokio susikimšimo, bet yra daug tokių, kurie tikro kaltininko nemato ir nesistengia pamatyti, prieš jį neprataria nei žodžio, bet jei kaimyno šešėlis užkrinta ant batų, tuojau įžiūri priešą ir šešėlio savininką vaišina "miškiniais komplimentas." Jeigu to neužtenka, griebiasi už gerklės arba kumščiu pradeda daužyti nosį. Beabejonės, užpultasis iš visų jėgų stengiasi tuo patim atsimokėti. Ir štai, "geradarių" parėdymu, vienas arba abu "narsuoliai" turi nešdintis su visu savo turtu ten, kur prekiniai traukiniai sustoja.

Bet jeigu tokiam narsuoliui pasiūlai pažangios literatūros, kuri nuo jo juodus akinius nuimtų ir parodytų taip, kokiu jis yra, gauni atsakymą, kad jis negalįs skaityti, nes akys skaudą, arba žinąs kas ten parašyta. Tačiau "spalvuota" literatūra į tokių akis atvirkščiai veikia.

Winnipego sąvaitraštis "Free Press" praneša apie Minedosoj įvykusią tragediją. Ten farmos darbininkas, kurį Winnipego pašalpos biuras nusiuntė pas farmerį, nužudė savo samdytoją ir už tai turės ant kartuvių atsisveikinti su savo gyvybe. Čia valdžia davė farmeriui po dešimts dolerių kas mėnuo, kad iš jų išlaikytų darbininką ir jam suteiktų atlyginimą, nes farmerio triūsą paima kviečių karaliai ir žemės lordai. Farmerys nepajėgia darbininkui mokėti tinkamos algos, todel jis nekaltas. O darbininkas, dirbdamas už 17 centų per dieną, irgi nekaltas. Tokiai padėčiai esant kalti virš pažymėti, bet dažnai farmerys ir darbininkas neįžiūri to bendro priešo ir kovoja prieš viens kitą. Jie gyvena bendroje padėtyje, už tad privalėtų būti ir draugais, o dabar vienas guli po velėna, o kito laukia kartuvės.

Tam pačiam didlapyje tilpo ir kita tragiška žinia. Šioj žinioj pranešama, kad vyras su žmona važiavo prekiniu traukiniu vogčiomis (matomai darbo ieškoti) ir juos ištiko didelė nelaimė. Nuvažiavus apie 370 mylių nuo "namų" moteris nukrito po traukinio ratais ir neteko abiejų kojų.

Teko užklausti kapitalistinės literatūros mėgėjų, kas yra kaltas del šios nelaimės. Į tai nesvyruojančiai atsakė, jog kalta ta pati moteris. Reiškia ir čia sveikos akys nemato.

Lumberjack

Remia Makenzie-Papineau Batalij. Esančius Draugus

MONTREAL.—Montrealo lietuviai, Komitetui už Taiką ir Demokratiją vadovaujant, pravedė trijų sąvaičių vajų už sukėlimą kalėdinių dovanų Makenzie-Papineau Batalijonui, tiems garbingiems liaudies sūnams, kurie aukodami savo gyvybes gina darbo žmonių laisvę ir demokratiją Ispanijoj. Šiam vajui pravesti stojo į darbą 19 darbščių ir gabių draugų bei draugių, kurie su blankomis pasiskleidė po Montrealą sukeldami $115.41 ir daiktais vertės $5.50.

Pirmoji auka—$10.00 nuo drg J. Malicko. Šis darbo žmonių gerovei pasišventęs draugas, pats ginklu rankoj kovodamas Ispanijoj, gindamas nekaltų žmonių gyvybes ir pastodamas kelią sujungtoms fašizmo jėgoms, kad išsaugot demokratiją visam pasauliui, aukavo $10.00 iš savo paskutinių sunkiai uždirbtų sutaupų, kurias paliko pas savo draugus Montreale. Drg. Malicko pasišventimas yra mums brangus ir pavyzdingas. Jis darbo klasės žmonių labui atidavė viską, ką turėjo: save ir savo paskutines sutaupas. Šis gražus pavyzdis amžinai žibės darbo žmonių kovos istorijoj. Atroji auka—$30.00. Ją įteikė Kanados Komunistų Partijos Montrealo Lietuvių Frakcija, surinkus savo narių tarpe. Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija aukojo $10.00. Tuo būdu sukelta $50.00. Kitos aukos surinktos ant blankų sekančiai: Petrauskas grąžino blanką surinkęs $0.85; Strėlis—$5.00; S. Kačiulis—$2.35; B. Garnelienė—$16.20; T. Norkaitė—$5.00; Blažienė—$3.90 ir pakelį cigaretų, vertės 25 centų; J. Narusevičienė—$5.00 ir dviejų svarų čokoladų baksą, vertės $2.00; J. Brukas—$1.00 Mažilienė aukojo 1 sv. čokoladų baksą, vertės $1.00; Janauskienė aukojo 50 št. cigaretų, vertės 75 centų; F. Gaurys blanką su $1.50; A. Asijavičius—$16.26; V. Šipelis—$3.00; J. Sarulis—$0.50; K. Keršienė—$1.50 ir 10 pakelių tabako, vertės $1.00; J. Vekteris—$1.85; J. Petronis—$50 ir Mažilis $1.00. Kas sudaro $65.41. Tuo būdu viso labo sukelta $115.41. Ir daiktais, kurių vertė $5.50.

Visi pinigai ir daiktai įteikti Ispanijos Medikalės Pagelbos Komitetui Montreale, persiuntimui į centralinį Mackenzie-Papineau Batalijono Draugų Komitetą Toronte. Ir nėra abejonės, kad mūsų draugai karžygiai Ispanijoj jas gaus ant artėjančios žiemos sezono švenčių.

Reikia pažymėti, kad šis kilnus darbas buvo atliktas vien todel, kad Montrealo lietuviai užjaučia Ispanijos liaudies kovas ir yra pasiryžę jas savo išgalėmis remti. Taipgi įvertina tų draugų pasišventimą, kurie ten nuvykę su ginklu rankoj kariauja prieš žmonijos priešą fašizmą. Ir tik todel ši graži suma pinigų buvo suaukota, kad Montrealo lietuviai yra pažangūs, kad jie stoja už progresą, kad jie stoja už taiką ir demokratiją. Bet gi negalime užmiršti tų gabių ir darbščių draugų, kurie ne tik patys aukoja dideles sumas bei daiktus, bet dar darosi sau išlaidų belankydami ir kolektuodami iš kitų. Šiame vajuje labiausiai pasižymėjo ir išėjo pirmaisiais, tai nenuilstami draugai-ės: A. Asijavičius, B. Garnelis, J. Naruševičienė, T. Norkaitė, Strėlis ir kiti. Šių ir visų kitų aukų rinkėjų pasidarbavimas kaip tik ir padarė vajų taip gražiai pasekmingu.

Tenka priminti, kad posančaliečiai šiame vajuje atsiliko. Juos pralenkė rytiečiai—frontenekiečiai. Žymiai pralenkė. Gal būt todel, kad posančalyj ėjo tuo laiku aukų rinkimai del palaikymo streikierių. Bet kaip ten bebuvo, o posančalis jau yra pralenktas ir draugai-ės kitame vajuje turės sukrusti, kad atsilyginti už šį pralaimėjimą.

Taip, dar bus vajų. Darbo žmonių kova nebaigta. Mums ne sykį dar reikės parodyti savo solidarumą it tą uolą, į kurią atsimušęs fašizmas nusisuks sau sprandą.

Z. J.
Komiteto Sekretorius

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Tabako Augintojai Rūpinasi Savitarpine Pašalpa

DELHI, TILSONBURG, Ont.—Penki metai atgal šioj vietoj buvo suorganizuota Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpės Pašalpos Draugijos kuopa iš apie dešimts narių, bet del susidariusių nepalankių aplinkybių vėl buvo likviduota. Priežastis buvo ta: tuom laiku dar nedaug kas buvo apsigyvenę ant ūkių, neturėdami nuolatinio darbo buvo priversti apleisti tas vietas, todel ir negalėjo ilgiau egzistuoti naujai susitvėrusi kuopa, o likusieji keletas narių pasiliko pavieniais nariais. Laikui bėgant vis kaskart pradėjo daugiau ir daugiau lietuvių apsigyventi ant tabako ūkių. Dabartiniu laiku iš čia apsigyvenusių lietuvių net apie dešimts ar daugiau turi įsigiję nuosavus ūkius, o kiti padarę sutartis su žemės savininkais nuomuoja ūkius ant pusės ir verčiasi neblogai, kaip vieni, taip ir kiti. Apsigyvenusieji yra didžiumoj iš Hamiltono ir Toronto Sūnų ir Dukterų Draugijos nariai, todel ir kilo sumanymas pas aktyvesnius draugus, kad atgaivinti buvusią kuopą. Lapkričio 14 dieną buvo sušauktas pirmas susirinkimas, kuriame buvo galutinai šis sumanymas užtvirtintas ir buvo išrinkta laikina valdyba iš dviejų narių. Už sąvaitės laiko, tai yra 21 d. lapkričio, sušauktas antras susirinkimas ir dalyvaujant iš Centro Komiteto pirmininkui ir raštininkui, kuopa buvo atgaivinta net iš 25 narių, tai gera pradžia. Be to, dalyvavusieji susirinkime pasisakė, kad dės pastangas kuopą išauginti daug didesnę, kuriai dirva yra gana nemaža. Šiame susirinkime tapo išrinkta pastovi valdyba, į kurią įeina šie draugai-ės: pirmininkas F. Gurklis, vice-pirm. Šimutis, prot. raštininkas P. Balnys, finans. rašt. T. Grigienė, iždininkas Dumša, maršalka Liutkevičius, kontroliais išrinkti šie draugai: K. Pempė, Balaišis ir Zavadskis.

Reikia priminti, kad už atgaivinimą šios kuopos kreditas tenka draugams Gurkliui, Pempei, Balniui ir Balaišiui; jų pastangomis šiandien turime nemažą skaičių narių mūsų 6-toj kuopoj.

Be to nutarta surengti šokius sukėlimui naujai kuopai šiek tiek finansų ant pradžios gyvavimo.

Susirinkimus nutarta laikyti pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio. Sekantis susirinkimas įvyks 2 dieną sausio, 1938 met.

Visiems 6-tos kuopos nariams žinotina, kad visais draugijos reikalais kreipkitės protokolų sekretoriaus antrašu: **P. Balnys, Box 27, Stratfordville, Ont.**

Kuopos Narys

TORONTO, ONT.

Didelis Tarptautinis Koncertas

Gruodžio 3 d., penktadienį, 8 val. vakare, 300 Bathurst St., yra rengiamas tarptautinis koncertas, kuriame bus parodytos geriausios kelių tautų meno jėgos. Be to, jame kalbės du geriausi kalbėtojai—**Tim Buck** ir **Stewart Smith.** Užsitikrinimui vietos, tikietus prašom įsigyti iš kalno. Tikietų galima gauti kas vakaras 6 Denison, lietuvių svetainėj, pas drg. J. Goberį; taipgi pas kitus tikietų platintojus. Tikieto kaina—25 centai.

Rinkimų Komitetas

MONTREAL, QUE.

Šeštadienį, lapkričio 27 dieną, rytiečių salėj, 2114 Frontenac St., ALDLD 47 kuopa kartu su ukrainų organizacija rengia **Didelius Šokius.** Šokiams grieš gera muzika. Lietuviai, nepraleiskit progos susipažinti su draugais ukrainais.

Pradžia 8 val. vakare.

ŠVENTOJOJ ŽEMĖJ SPROGDINA GELEŽINKELIUS

JARUSALEMAS, Palestina, Lapkričio 23.—Palestinos-Kairo geležinkelis šiandien su bombomis buvo apgadintas net dviejose vietose. Tuo pačiu laiku Anglijos policija labai užimta visokių teroristų gaudymu.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

SMAGI KLIUBO CHORO VAKARIENĖ

MONTREAL.—D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo "Aido" choras ir dramos grupė turėjo savo parengimą — vakarienę, lapkričio 14 d., Kliubo salėje. Publikos atsilankė gana daug. Vienas iš choristų, drg. J. Strimaitis, pradžioj vakarienės apibudino jos tikslą, kas ją ruošė ir paprašė svečius vaišintis. Po to kvietė Kliubo pirmininką drg. K. Juškevičių tarti keletą žodžių. Kliubo pirmininkas padėkojo publikai už tokį skaitlingą atsilankymą ir kartu pareiškė, kad Vytauto Kliubas yra neprigulminga draugija, tvarkėsi ir tvarkosi savistoviai, broliškai sugyvendama su visais Montrealo lietuviais, kurie nori vienybės su kliubiečiais, bet, sako, Kliubas jokiu būdu neleis įsigalėti įvairaus plauko išdygusioms grupėms, kurios nori vienybę ardyti, kaip, pav., nesenai kieno tai sulipdyta "Vilniui Vaduoti Sąjunga," po kurios sparnu sulindę Montrealo lietuvių liekanos ir veikia prieš Kliubą ir bendrai prieš pažangiąją Montrealo lietuvių visuomenę. Pirmininko kalbą publika palydėjo audringais rankų plojimais.

Vakarienė buvo puiki. Draugės choristės ir kliubietės buvo paruošiusios skanių užkandžių, taip pat nestokavo ir įvairių gėrimų. Žodžiu, "Aido" choristai atsilankiusius svečius pavaišino ganėtinai. Svečiai buvo linksmūs, besivaišindami traukė daineles ir šiaip geru ūpo pakilimu linksminosi. Už tai, rengėjams atsikreipus į publiką aukų jaunam chorui vakarienės išlaidoms padengti, publika davė gerą atsakymą—suaukavo virš šešiašdešimts dolerių.

Rodos, tokios puikios ir liksmos svečių ir rengėjų nuotaikos nieks negalėjo suardyti. Bet štai choro pirmininkas Narkeliūnas, nesiklausęs choristų nei kliubiečių, perstato ką tik grįžusį iš Lietuvos J. Ylą papasakoti įspūdžius, ką jis matė Lietuvoj. Šis pradėjo pasakoti, kad jam Lietuvoje teko susitikti su valdininkais, su ūkininkais, "dideliais ir mažais" ir, girdi, Lietuvoje nėra jau taip bloga, kaip kas mano. Tas sukėlė nepasitenkinimą pas ne kuriuos svečius ir pradėjo nerimauti. Tuomet J. Šarkis atsistoja padaryti "tvarką" apšaukdamas publiką gyvuliais; net pakartodamas šaukė, "gyvuliai nustokite." Aišku, toks Šarkio šauksmas parodė, kaip jis pats žemai stovi ir toli atsilikęs nuo civilizacijos. Publikoj kilo dar didesnis triukšmas ir Yla turėjo nustoti kalbėjęs. Tada viskas nurimo. Pasidarė geriausia nuotaika, nes publika matė, kad kliubiečiai ir choristai nori visus draugiškai pavaišinti ir už triukšmo sukėlimą kalti tik atskiri asmenys.

Po vaišių didžiojoj salėj, prie smagios muzikos, visi linksmai pasišoko, pasilinksmino ir vėlybą vakarą, visi ir visos linksmūs išsiskirstė į namus.

Dalyvis

Timminsiečiai Nepamiršta Ispan. Kovojančių Draugų

TIMMINS, ONT. — Sūnų ir Dukterų K.L.S.P.D. penkta kuopa Ispanijoje kovojantiems draugams paremti lapkričio 14 d. pas draugus Bonikius surengė balių. Balius pavyko gerai. Kaip parengimu, taip ir jo tikslu visi buvo patenkinti.

Draugas J. Berškis susirinkusiems trumpai paaiškino baliaus rengimo tikslą ir ką reiškia karas Ispanijoje. Susirinkusieji į tai gerai atsiliepė, ką paliūdija ir iš nedidelio atsilankiusių būrelio gautasis pelnas, kurio liko $21.90. Šie pinigai pasiųsti Liaudies Balsui, kad nupirktų ir pasiųstų Ispanijos kovotojams kalėdinių dovanų.

Už parengimo suruošimą kreditas tenka draugams: P. Kaušakiui ir P. Petrušauskui. Taipgi didelis ačiū draugėms: Petrušauskienei ir Kuktienei už paaukavimą užkandžių ir draugams Bonikams už užleidimą tam tikslui namo.

Kaip girdėt draugai tokį pat balių rengiasi surengti ir Liaudies Balso naudai. Labai girtinas sumanymas.

Visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie šio kilniam tikslui parengimo, parengimo komisijos vardu tariu širdingą ačiū.

Komisijos Įgaliotas

Ir Čia Randasi Mėginančių Pakenkti Kilniam Darbui

BIARDMORE, ONT. — Beskaitydamas Liaudies Balsą radau K.V.K. atsišaukimą, nurodantį, kad reikia pasiųsti Ispanijos kovotojams kalėdinių dovanų. Mudu su draugu V. V. pasitarėme, pasigaminome iš paprasto popieriaus blanką ir leidomės darban. Į reikalą atsiliepė keletas draugų. S. Paberalis paaukavo $1.00; po 50 centų aukavo: J. Puodžiūnas, S. Vasiliauskas, G. Damase ir J. Shaynausky. T. Pilkis paaukavo 25 centus.

Iš paskelbtų aukų matote, kad nedaug mes laimėjome (gana gerai—Red.), bet vistiek atsirado keletas draugų, kurie man gerokai išmėtinėjo, būk aš jas renku savo naudai, mat neoficialė blanka. Iš vienos pusės jų tiesa, bet jokiu būdu nebuvo galima įgyvendinti praktikoj, nes prieš tai buvau išvykęs į mišką ir buvau priverstas apsilenkti su pora Liaudies Balso numerių, pervėlai pastebėjau atsišaukimą ir jokiu būdu būčiau negalėjęs gauti blankų, kad iki lapkričio 27 atlikti tą reikalą.

Bet viena tai keista, kad didžiausias išmėtinėjimas eina iš to asmens, kuris nežiūrint kokios blankos būtų buvę, jis visvien vargu būt rėmęs priešfašistinius kovotojus. Todel aš čia kviečiu tą "nevierną Tamišių" pasiimti ir pasiskaityti, kur tos aukos nuėjo, ir kitu kart netrukdyti kitiems darbo.

J. Puodžiūnas

Montrealiečiai Turėsime Lietuv. Kalbantį Daktarą

MONTREAL. — Lapkričio 20 d. lietuviškai kalbantis daktaras H. Rosenfeld'as atidarė savo ofisą 4539 Park Ave., Montreale, ir priima ligonius kasdien nuo 2 ligi 4 val. p.p. ir nuo 7—8 val. vakarais.

Daktaras H. Rosenfeldas gimęs Lietuvoje, Šakių apskrityje, Naumiestyje, kur ir pradinį mokslą gavo. Vėliau atvykęs Kanadon keturis metus studijavo McGill Universitete ir baigė filosofijos fakultetą. Medicinos mokslą septynis metus studijavo Francijoj, Paryžiaus ir Srasbourgo universitetuose. Dabar, po kiek laiko praktikavimo, atsidarė savo ofisą, tuomi prašalindamas tą Montrealo lietuviams trūkumą, neturėjimą lietuviškai kalbančio daktaro.

Su juo vedamas susitarimas, kad jis būtų daktaru didžiųjų pašalpinių draugijų narių, Montreale. Yra viltis, kad jis sutiks ir susitarimas įvyks.

L. B. Korespondentas

Boikotuokime Fašistus Ir Jų Tarnus

MONTREAL. — Turbūt daugumai yra aišku, kokius kruvinus darbus atlieka fašistai. Jie bombomis ir kulkosvaidžiais žudo vaikus, moteris ir senelius. Kur tik jie pasirodo, kardu ir ugnimi naikina viską ir žengia per žmonių lavonus, kad atėmus žmonėms laisvę, demokratiją ir uždėjus vergijos pančius.

Ispanijos fašistai, pasikvietę Italijos juodmarškinius ir Vokietijos nazius, visą šalį nuklojo nekaltų žmonių lavonais. Kiekvienas doras žmogus piktinasi fašistais, nes negali teisinti žmogžudžių. Tačiau pasaulyje randasi ir tokių, kurie gėrisi fašistinėm žudynėm—tai jų užtarėjai. Tokių keletas yra ir tarpe Montrealo lietuvių.

Mūsų pareiga yra juos gerai pažinti ir su jais neturėti nieko bendro ir boikotuoti jų biznius. Lai jie žino, kad darbininkai nelanko jų biznių delto, kad jie patarnauja fašistams. Tad eidami bent ką pirkti, ar eidami plaukų nusikirpti, turime pagalvoti, pas ką einame.

Sobuvos Petras

CRescent 4334

DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
2—3 v. po piet ir 7—9 v. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais valandų nėra

RINKIMŲ OFISŲ ADRESAI TORONTE

Jei kam reikalinga kokių informacijų, arba jei kas norite padėti—padirbėti del progresyvių kandidatų išrinkimo, galite kreiptis į sekamus rinkiminius ofisus:

Pirmam Warde
725½ Gerrard St. Tel.: GE 4175

Antram Warde
420 Parliament St.

Trečiam Warde
98 Church St. Telef.: WA 5471

Ketvirtam Warde
466 Spadina Ave. Tel.: RA 2124
906 Bathurst St.
621 Queen St. W. Tel.: AD 516

Penktam Warde
660 College St. W. Tel.: KE 3111
713 Queen St. W. Tel.: WA 7283
300 Bathurst St. Tel.: WA 7373

Šeštam Warde
1199½ Bloors St. W.
281 Royce Ave.

Septintam Warde
3 Harvie Ave. Telef.: KE 1932

Aštuntam Warde
1298 Gerrard St. E.
728½ Gerrard St. E.

Sudburiečiai Paremkime Ispanijos Kovotojus

Draugai ir Draugės, Sudburiečiai!

Daugumui iš mūsų jau yra žinoma, kad demokratišką Ispaniją nori užgriebti svetimų valstybių fašizmas; nori pavergti Ispanijos darbo žmones ir ant jų uždėti fašistinius retežius, nori panaikinti demokratines laisves. To sėkimui fašistai Ispanijoj veda žiaurų karą, o Ispanijos žmonės ginasi. Eina žiauri kova, liaudies laisvių gynėjai prašo iš užsieniečių savo brolių pagelbos, tad paduokime jiems brolišką ranką, kiek kuris išgalime. Juk jie kovoja prieš fašizmą—darbo žmonių priešą, žudytoją ir pavergėją. Toj kovoj labai reikalinga pagelba. Mes negalime jiems suteikti ginklų, kurie yra reikalingi, bet galime suteikti maisto ir kitų reikalingų dalykų. Šiems tikslams įgyvendinti sudburiečiai skelbiame aukų rinkliavą ir kviečiame visus į ją tinkamai atsiliepti.

Gelbėdami Ispanijos kovotojus turime atsiminti, kad jei fašizmas nebus sumuštas tenai, jis griebsis ginklo ir lys į kitas demokratiškas šalis. Tada ir mums patiems prisieis imtis ginklo ir eiti kariauti su žmonijos priešu.

Gamtos Sūnus

Ona Kutienė
Moteriškų Sukneliių
DEZAINORĖ—SIUVĖJA
Lietuvės moterys ir panelės, kreipkitės pas mane. Galite gauti už prieinamą kainą ir medžiagas.
163 Bellwoods Ave., Toronto

NEBŪK ŽILAS
Stebūkilingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE HERB. CO.
P.O. Box 54, Danville, Ill., USA

LA 4325 Gyv. HA 7855
S. DERGEL
Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Liet. TSR Mokslų Akademijos Bibliotekos Saugykla